

Konjunkturbarometern
Företag och hushåll
December 2008

Konjunkturinstitutet (KI) gör analyser och prognoser över den svenska och internationella ekonomin samt bedriver forskning i anslutning till detta. Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet och finansieras till största delen med statsanslag. I likhet med andra myndigheter har Konjunkturinstitutet en självständig ställning och svarar själv för de bedömningar som redovisas.

Konjunkturbarometern är en rapport som sammanställer företagens och hushållens syn på ekonomin. Rapporten publiceras varje månad.

I Konjunkturbarometern Företag intervjuar Konjunkturinstitutet 4000-8400 företag i näringslivet om utfall, nuläge och förväntningar om framtiden. Var tredje månad (januari, april, juli och oktober) genomförs en så kallad kvartalsundersökning. Skillnaden mellan dessa och övriga månader är att urvalen oftast är större och frågorna fler.

I Konjunkturbarometern Hushåll intervjuas varje månad 1500 svenska hushåll. Undersökningen ger snabba kvalitativa indikationer om hushållens planerade inköp av kapitalvaror, deras attityder till den ekonomiska situationen i Sverige och för det egna hushållet samt inflation och sparande.

Alla EU-länder genomför liknande tendensundersökningar och frågorna i Konjunkturinstitutets barometrar är harmoniserade enligt EU:s riktlinjer. Resultaten för hela EU publiceras varje månad på EU-DG ECFIN:s hemsida; http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/db_indicators8650_en.htm.

DG ECFIN delfinansierar medlemsländernas barometerundersökningar.

Rapporten och siffermaterialet kan laddas ner från Konjunkturinstitutets hemsida, www.konj.se.

Innehåll

Barometerindikatorn	5

FÖRETAG

Sammanfattning	9
Tillverkningsindustri.....	10
Byggindustri	11
Detaljhandel	11
Privata tjänstenärings	12
Kredit- och finansieringsvillkor inom näringslivet	13
Konfidensindikatorer	15
Diagram- och tabellbilaga	17

HUSHÅLL

Sammanfattning	39
Diagrambilaga	41

METOD

Barometerindikatorn	45
Företag.....	46
Hushåll	51

Barometerindikatorn

Barometerindikatorn, som sammanfattar stämningläget i svensk ekonomi, fortsatte att falla i december. Indikatorn föll till 68,9, vilket är det lägsta värdet sedan mätningarna startade 1996. Läget i svensk ekonomi är mycket svagare än normalt.

Medel	Max	Min	Okt 08	Nov 08	Dec 08	Läget
100	117,5	68,9	79,9	72,7	68,9	--

I stort sett alla sektorer inom näringslivet var mer pessimistiska i december och bidrog negativt till barometerindikatorn. Det största fallet skedde inom **tillverkningsindustrin** där konfidensindikatorn föll med 10 enheter. Även **detaljhandeln** och **privata tjänstenäringarna** backade denna månad och läget i alla dessa tre sektorer är mycket svagare än normalt.

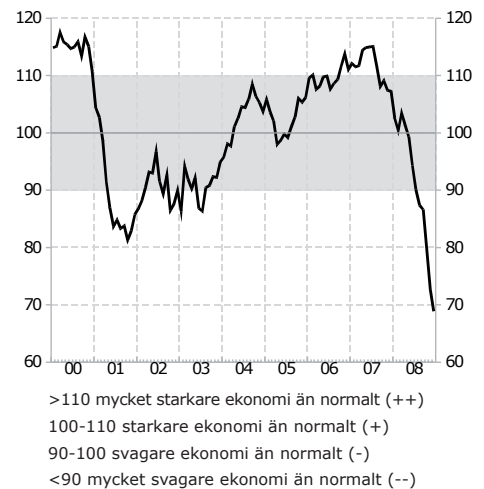
Byggindustrins konfidensindikator steg med 3 enheter denna månad men byggkonjunkturen är ändå dystert. Konfidensindikatorn minskade hela 26 enheter förra månaden och den visar att läget i branschen fortsätter att vara svagare än normalt.

Hushållens konfidensindikator steg med drygt en enhet denna månad. Trots det är hushållen pessimistiska och stämningläget fortsätter att vara mycket svagare än normalt.

Bidrag till barometerindikatorn från de olika sektorerna

	Vikt (%)	Jämfört med förra månaden
Tillverkningsindustri	40	negativt
Byggindustri	5	positivt
Detaljhandel	5	negativt
Privata tjänstenäringar	30	negativt
Hushåll	20	positivt

Barometerindikatorn

Barometerindikatorn

visar det aktuella stämningläget i svensk ekonomi. Indikatorn som baseras på månadsurvalet är en sammanvägning av frågorna som ingår i konfidensindikatorerna för företag och hushåll.

Konfidensindikatorn

är en sammanvägning av flera frågor och sammanfattar läget i en bransch. Vilka frågor som ingår för olika branscher hittar du på sidan 50 (Företag) och sidan 53 (Hushåll).

Läget

används för att på ett enkelt sätt åskådliggöra hur stark eller svag den ekonomiska situationen är i olika branscher. Läs mer om "Läget" på sidan 50.

Konjunkturbarometern Företag
Månad

Sammanfattning

Konjunkturavmattningen inom svenskt näringsliv fortsätter. Efter rekordfallet i november, sjönk näringslivets konfidensindikator ytterligare några enheter den här månaden. För tredje månaden i rad ligger indikatorn på en ny lägstanivå sedan mätningarna startade 1996. Sysselsättningen i näringslivet har minskat påtagligt och företagens planer indikerar fortsatta och ännu mer omfattande nedskärningar framöver.

Sedan november i år har enkäterna till näringslivet utökats med några frågor kring företagens möjligheter att finansiera sin verksamhet. Den här månaden uppger 34 procent av företagen att det är svårare än normalt att finansiera verksamheten, en ökning med 4 procentenheter jämfört med november. 46 procent anger hårdare kreditprövning som främsta orsak (se sidan 13-14).

Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin föll hela 10 enheter i december jämfört med förra månaden. Orderingång och produktion har minskat och missnöjet med orderstockens storlek har ökat. Drygt hälften av företagen rapporterar att sysselsättningen föll och planerna inför de närmaste månaderna pekar mot fortsatta och betydande nedskärningar av personalstyrkan.

Byggföretagen redovisar minskat byggande och lägre sysselsättning. Den allt svagare byggkonjunkturen har också inneburit lägre priser och närmare 80 procent av företagen rapporterar sänkta anbudspriser. Flertalet byggföretag räknar med en fortsatt försämring de närmaste månaderna. Bilden är dessutom tämligen enhetlig för de olika verksamhetsområdena inom byggsektorn.

Över hälften av företagen inom detaljhandeln redovisar en minskad försäljning. Utvecklingen har varit klart svagast för handeln med motorfordon, men även sällanköpsvaruhandeln rapporterar lägre volymer. Läget är liksom tidigare klart bäst inom livsmedelshandeln. Detaljhandeln räknar med minskad försäljning och lägre sysselsättning de närmaste månaderna.

Efterfrågan för de privata tjänstenäringarna fortsätter att försämras och drygt en tredjedel av företagen uppger att efterfrågan har minskat. En lika stor andel av företagen har reducerat personalstyrkan och inför de närmaste månaderna räknar ännu fler företag med nedskärningar. I stort sett samtliga branscher förutser lägre sysselsättning.

Svaren samlades in mellan 28 november och 16 december.

Totala näringslivet

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

Branscher på väg ner

- Livsmedelsindustri
- Textil- och beklädnadsindustri
- Förlag och grafisk industri
- Gummi- och plastvaruindustri
- Stål- och metallverk
- Metallvaruindustri
- Maskinindustri
- Hotell och restauranger
- Åkerier
- Researrangörer och -byråer
- Uthyrning (exkl. bemanning)
- Datakonsulter

Läget är bra inom

- Elektroindustri
- Annan transportmedelsindustri

Läget är svagt inom

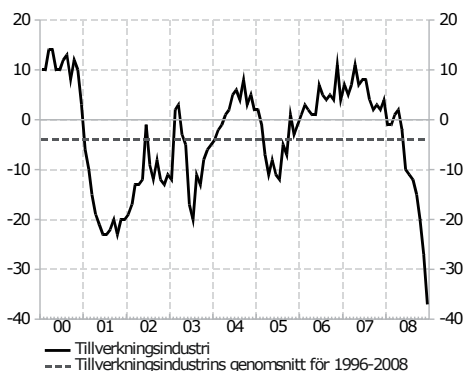

- Sågverk
- Övrig trävaruindustri
- Massa- och pappersindustri
- Kemisk industri
- Jord- och stenvaruindustri
- Motorfordonsindustri
- Byggindustri
- Detaljhandel
- Post och telekommunikation
- Fastighetsförvaltning
- Fastighetsmäklare
- Uppdragsverksamhet

Tillverkningsindustri

Tillverkningsindustri

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

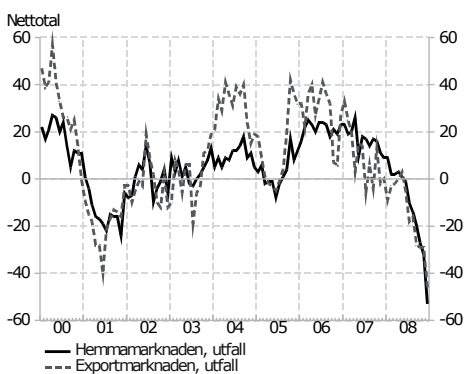
Närmare två av tre industriföretag räknar med personalminskningar

Utfall: Industrikonjunkturen har försämrats ytterligare den senaste månaden. Konfidensindikatorn för industrin har fallit hela 10 enheter jämfört med i november och läget är liksom tidigare mycket svagare än normalt. Ordergången har minskat betydligt från såväl hemma- som exportmarknaden och i stort sett samtliga industribranscher rapporterar lägre efterfrågan. En ljuspunkt är dock kemisk industri som fortfarande redovisar en ökad exportordergång. Missnöjet med orderläget har totalt sett ökat och mer än hälften av företagen uppger att orderstocken är för liten. Samtidigt har lagersituationen försämrats och en ökande andel av industriföretagen uppger att lagren är för stora.

Produktionsvolymen har minskat betydligt och över hälften av företagen rapporterar att man har genomfört nedskärningar i personalstyrkan. Såväl elektro- som transportmedelsindustri (exkl. motorfordon) och teleproduktindustri utgör dock undantag och rapporterar i stort sett oförändrad produktion och bibehållen personalstyrka.

Tillverkningsindustri

Ordergång, säsongrensade värden

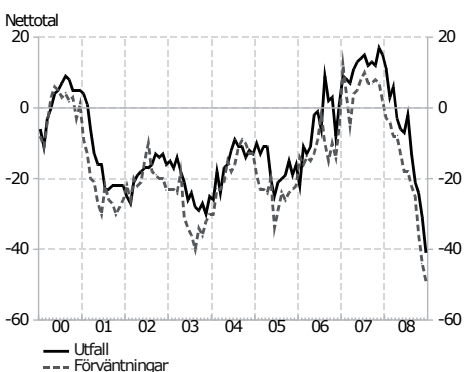

Förväntningar: Industriföretagen har blivit mer pessimistiska jämfört med i november. Då räknade drygt 40 procent av företagen med en lägre produktion, jämfört med drygt 50 procent den här månaden. De flesta branscher förutser produktionsminskningar, men det finns några undantag. Såväl elektro- som teleprodukt- och transportmedelsindustri (exkl. motorfordon) räknar med i stort sett oförändrade volymer de närmaste månaderna.

Sysselsättningsplanerna inom industrin som helhet indikerar betydande nedskärningar framöver och drygt 60 procent av företagen räknar med att minska antalet anställda. Nedskärningarna kommer att drabba flertalet branscher. Ett fåtal branscher avviker dock, framför allt transportmedelsindustrin (exkl. motorfordon) som planerar att utöka personalstyrkan samt teleproduktindustrin som förutser en oförändrad sysselsättning de närmaste månaderna. Försäljningspriserna väntas totalt sett minska något på såväl hemma- som exportmarknaden.

Tillverkningsindustri

Antalet anställda, säsongrensade värden

Byggindustri

Närmare 80 procent av byggföretagen har sänkt sina anbudspriser

Utfall: Byggföretagen redovisar minskat byggande och lägre sysselsättning för de senaste månaderna. Även orderingången har sjunkit och drygt vart tredje byggföretag uppger att orderböckerna är för små. Försämringen av byggkonjunkturen har dessutom inneburit lägre priser och närmare 80 procent av byggföretagen rapporterar att anbudspriserna har sänkts. Konfidensindikatorn, som sjönk dramatiskt i november, har ökat några enheter i december, men den ligger fortfarande på en nivå som indikerar att läget är svagare än normalt. Den finansiella krisen tycks ha drabbat byggsektorn extra hårt. Vart fjärde företag uppger nu att finansiella restriktioner utgör främsta hindret för verksamheten. I november var motsvarande siffra vart sjätte företag. Från extrafrågorna rörande företagets finansieringssituation framgår det att hårdare kreditprövning är den främsta orsaken till byggbranschens finansieringsproblem.

Förväntningar: Byggbranschens pessimism har ökat jämfört med i november och flertalet företag räknar med minskat byggande, fortsatt fallande orderingång och nedskärningar i personalstyrkan. Även anbudspriserna väntas bli lägre de närmaste månaderna. Bilden är dessutom tämligen enhetlig för de olika verksamhetsområdena inom byggsektorn.

Detaljhandel

Över hälften av detaljhandelsföretagen rapporterar minskad försäljning

Utfall: Försäljningen inom detaljhandeln har sjunkit påtagligt de senaste månaderna. Över hälften av företagen redovisar en minskning och en nästan lika stor andel är för närvarande missnöjda med försäljningssituationen. Utvecklingen har varit klart svagast för handeln med motorfordon, men även sällanköpsvaruhandeln rapporterar lägre volymer. Läget är liksom tidigare klart bäst inom livsmedelshandeln, där fem av sex företag är nöjda eller mycket nöjda med försäljningssituationen. Sysselsättningen inom detaljhandeln har minskat de senaste månaderna.

Förväntningar: Detaljhandeln räknar med fortsatt minskad försäljning de närmaste månaderna. Även när det gäller förväntningarna är det handeln med motorfordon och sällanköpsvaror som förutser lägre volymer. Livsmedelshandeln är fortfarande relativt optimistisk och väntar sig fortsatt försäljningstillväxt samt en viss ökning av sysselsättningen. Övriga branscher inom detaljhandeln förutser en minskning av antalet anställda de närmaste månaderna.

Byggindustri

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

Detaljhandel

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

Sällanköpsvaruhandel

Försäljningsvolymen, säsongrensade värden

Privata tjänstenärningar

Privata tjänstenärningar

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

Privata tjänstenärningar

Antalet anställda, säsongrensade värden

Närmare hälften av tjänsteföretagen förutser nedskärningar

Utfall: Efterfrågan inom de privata tjänstenärningarna fortsätter att försämrans. Drygt en tredjedel av företagen uppger att efterfrågan har minskat de senaste månaderna och över 40 procent anger att uppdragsvolymen är för liten. Läget är för närvarande sämst bland hotell och restauranger, åkerier, resebyråer och uppdragsverksamhet. I dessa branscher är över hälften av företagen missnöjda med efterfrågeläget. Fastighetsmäklarna är den bransch som klarat sig bäst hittills och här är 80 procent av företagen nöjda med uppdragsvolymen. Försäljningspriserna har ändrats endast marginellt totalt sett, men inom främst fastighetsförvaltning och resebyråer rapporteras prissänkningar. Sysselsättningen inom de privata tjänstenärningarna har minskat och vart tredje företag redovisar nedskärningar av personalstyrkan.

Förväntningar: Tjänsteföretagens förväntningar är mycket pessimistiska. Efterfrågan väntas fortsätta att falla och sysselsättningsplanerna indikerar betydande nedskärningar. Nästan hälften av tjänsteföretagen räknar med att minska antalet anställda de närmaste månaderna. I stort sett samtliga branscher förutser lägre sysselsättning. Undantaget är fastighetsmäklarna som planerar för en oförändrad personalstyrka.

Observera att tidsserierna för de privata tjänstenärningarna startar 2003. Det innebär att genomsnittet för konfidensindikatorn baseras på en kort period som samtidigt har präglats av god tillväxt. Exempelvis får begreppet svagare än normalt en annan innebörd för tjänstesektorn än för sektorer som har undersökts under en längre period med såväl hög- som lågkonjunkturer.

Kredit- och finansieringsvillkor inom näringslivet

Bakgrund

De senaste månadernas turbulens på de finansiella marknaderna medför problem för företagen att finansiera sin verksamhet, t.ex. genom att bankernas kreditgivning stramats åt eller genom att marknaderna för företagsobligationer och -certifikat fungerar sämre. Finansieringsproblemen gör det svårt att dels få fram nödvändig likviditet för den dagliga driften, dels hämmar det företagets investeringar.

För att bidra till bilden av den finansiella turbulensens effekter på företagets finansieringsmöjligheter har KI sedan november 2008 utvidgat konjunkturbarometern med ett antal frågor. Företagen har fått svara på en fråga om huruvida det just nu är svårare eller lättare än normalt att finansiera verksamheten. De företag som har angett att finansieringen för närvarande är svårare än normalt har också fått ange den främsta orsaken till detta genom att välja bland ett antal alternativ.

Frågorna har av praktiska skäl endast ställts till de företag som tillfrågas via e-post. Totalt sett har 1764 företag inom näringslivet tillfrågats¹. Svaren har ej viktats, vilket innebär att procenttalen i tabellen speglar antal företag för respektive alternativ.

Resultat

34 procent av företagen inom det svenska näringslivet uppger att det för närvarande är svårare än normalt att finansiera verksamheten. Det är 4 procentenheter mer än i november. Av dessa anger 12 procent att det är avsevärt svårare än normalt. Bilden är liksom i november tämligen enhetlig för de olika sektorerna inom näringslivet.

Det främsta hindret för att finansiera verksamheten uppges fortfarande vara möjligheterna att få banklån. Totalt sett anger 46 procent av företagen detta alternativ. För byggindustrin är dock motsvarande siffra 69 procent. Ungefär 20 procent av företagen inom näringslivet anger att främsta skälet är högre upplåningskostnader och en lika stor andel uppger att problemen bottnar i sämre möjligheter att finansiera med eget kapital.

Se tabell på nästa sida för en mer detaljerad resultatredovisning.

¹ Tillverkningsindustri 556 företag, byggindustri 107, detaljhandel 396 och privata tjänstenäringslivet 705.

	nov-08	dec-08	förändring
TOTALA NÄRINGSLIVET			
Att finansiera företagets verksamhet är för närvarande: (%)			
Avsevärt svårare än normalt	10	12	3
Svårare än normalt	21	22	1
Ungefär som normalt	68	65	-3
Något lättare än normalt	1	1	0
Avsevärt lättare än normalt	0	0	0
Om svårare än normalt, beror det främst på: (%)			
Högre upplåningskostnader för banklån	20	20	1
Sämlre möjligheter att få banklån (t ex hårdare kreditprövning eller högre krav på säkerhet)	41	46	5
Sämlre möjligheter att finansiera med eget kapital	19	19	1
Högre kostnader för finansiering genom företagsobligationer el. liknande	5	2	-3
Andra faktorer	11	9	-2
Svar saknas	5	3	-2
Svarsfrekvens (%)	78	79	
TILLVERKNINGSINDUSTRI			
Att finansiera företagets verksamhet är för närvarande: (%)			
Avsevärt svårare än normalt	12	16	4
Svårare än normalt	19	18	-1
Ungefär som normalt	68	65	-3
Något lättare än normalt	1	1	0
Avsevärt lättare än normalt	0	0	0
Om svårare än normalt, beror det främst på: (%)			
Högre upplåningskostnader för banklån	17	21	4
Sämlre möjligheter att få banklån (t ex hårdare kreditprövning eller högre krav på säkerhet)	39	44	5
Sämlre möjligheter att finansiera med eget kapital	26	22	-4
Högre kostnader för finansiering genom företagsobligationer el. liknande	2	3	0
Andra faktorer	9	6	-4
Svar saknas	7	4	-3
Svarsfrekvens (%)	79	83	
BYGGINDUSTRI			
Att finansiera företagets verksamhet är för närvarande: (%)			
Avsevärt svårare än normalt	13	18	5
Svårare än normalt	25	20	-5
Ungefär som normalt	60	60	1
Något lättare än normalt	2	1	-1
Avsevärt lättare än normalt	0	0	0
Om svårare än normalt, beror det främst på: (%)			
Högre upplåningskostnader för banklån	13	16	3
Sämlre möjligheter att få banklån (t ex hårdare kreditprövning eller högre krav på säkerhet)	56	69	13
Sämlre möjligheter att finansiera med eget kapital	6	9	3
Högre kostnader för finansiering genom företagsobligationer el. liknande	9	0	-9
Andra faktorer	9	6	-3
Svar saknas	6	0	-6
Svarsfrekvens (%)	84	75	
DETALJHANDEL			
Att finansiera företagets verksamhet är för närvarande: (%)			
Avsevärt svårare än normalt	9	12	3
Svårare än normalt	21	23	3
Ungefär som normalt	69	63	-6
Något lättare än normalt	1	1	1
Avsevärt lättare än normalt	1	1	0
Om svårare än normalt, beror det främst på: (%)			
Högre upplåningskostnader för banklån	16	19	3
Sämlre möjligheter att få banklån (t ex hårdare kreditprövning eller högre krav på säkerhet)	49	48	-1
Sämlre möjligheter att finansiera med eget kapital	22	23	2
Högre kostnader för finansiering genom företagsobligationer el. liknande	1	0	-1
Andra faktorer	9	7	-2
Svar saknas	3	3	0
Svarsfrekvens (%)	77	80	
PRIVATA TJÄNSTENÄRINGAR			
Att finansiera företagets verksamhet är för närvarande: (%)			
Avsevärt svårare än normalt	8	9	1
Svårare än normalt	21	24	3
Ungefär som normalt	70	67	-3
Något lättare än normalt	1	0	-1
Avsevärt lättare än normalt	0	0	0
Om svårare än normalt, beror det främst på: (%)			
Högre upplåningskostnader för banklån	26	21	-5
Sämlre möjligheter att få banklån (t ex hårdare kreditprövning eller högre krav på säkerhet)	34	42	8
Sämlre möjligheter att finansiera med eget kapital	13	16	3
Högre kostnader för finansiering genom företagsobligationer el. liknande	8	3	-5
Andra faktorer	14	14	0
Svar saknas	5	3	-2
Svarsfrekvens (%)	78	76	

Konfidensindikatorer¹

Konfidensindikatorn för totala näringslivet (säsongrensade värden)

Bransch	Medel- värde	Max- värde	Min- värde	Okt 2008	Nov 2008	Dec 2008	Läget
Totala näringslivet	10	27	-26	-9	-23	-26	--

Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin (säsongrensade värden)

Bransch	Medel- värde	Max- värde	Min- värde	Okt 2008	Nov 2008	Dec 2008	Läget
Tillverkningsindustri	-4	14	-37	-20	-27	-37	--
Insatsvaruindustri	-6	16	-49	-26	-42	-49	--
Investeringsvaruindustri	-1	27	-35	-21	-31	-35	--
Konsumtionsvaruindustri	-6	13	-37	-16	-10	-12	-
Varaktiga konsumtionsvaror	-12	27	-53	-53	-50	-53	--
Icke varaktiga konsumtionsvaror	-5	14	-40	-9	-4	-6	-
Livsmedels-, dryckes- och tobaksindustri	-9	9	-33	-14	-13	-24	--
Textil-, beklädnads och lädervaruindustri	-17	26	-57	-34	-47	-54	--
Trävaruindustri	-9	40	-69	-67	-69	-66	--
Sågverk och träimpregneringsverk	-21	58	-94	-62	-65	-66	--
Övrig trävaruindustri	1	54	-70	-67	-70	-70	--
Massa-, pappers och pappvaruindustri	-9	29	-50	-40	-44	-50	--
Massaindustri	0	71	-63	-24	-12	-45	--
Pappers- och pappindustri	-11	17	-51	-49	-51	-50	--
Förlag; grafisk och annan reproindustri	-13	6	-44	-28	-30	-44	--
Petroleumproduktion och kärnbränsleindustri	0	49	-39	5	6	5	+
Kemisk industri	2	27	-45	-7	-6	-12	--
Gummi- och plastvaruindustri	-5	15	-51	-36	-42	-51	--
Jord- och stenvaruindustri	-7	49	-49	-21	-49	-48	--
Stål- och metallverk, gjuterier	-4	28	-65	-8	-34	-65	--
Järn- och stålverk	-4	31	-63	-6	-33	-63	--
Metallvaruindustri	3	33	-67	-21	-48	-67	--
Maskinindustri	1	33	-39	-15	-34	-39	--
Industri för kontorsmaskiner och datorer	-15	40	-61	-13	-11	-27	-
Annan elektroindustri	-3	43	-43	16	10	11	+
Industri för instrument och ur	-2	34	-30	-30	-13	-21	--
Motor- och släpfordonsindustri	-5	41	-77	-64	-74	-77	--
Annan transportmedelsindustri	-4	43	-48	9	4	2	+
Övrig tillverkningsindustri	-4	38	-40	-40	-36	-38	--

¹ Vilka frågor som ingår i konfidensindikatorn för respektive bransch hittar du på sidan 48

Konfidensindikatorn för byggindustrin (säsongrensade värden)

Bransch	Medel- värde	Max- värde	Min- värde	Okt 2008	Nov 2008	Dec 2008	Läget
Byggindustri	-16	47	-83	4	-22	-19	-

Konfidensindikatorn för detaljhandeln (säsongrensade värden)

Bransch	Medel- värde	Max- värde	Min- värde	Okt 2008	Nov 2008	Dec 2008	Läget
Detaljhandel	13	36	-25	-6	-23	-25	--
Handel med motorfordon och reservdelar	-2	32	-66	-65	-65	-66	--
Livsmedelshandel	19	50	-22	23	17	18	-
Sällanköpsvaruhandel	12	39	-39	-4	-30	-39	--
Butikshandel med textilier, kläder och skor	12	57	-51	-1	-20	-51	--
Butikshandel med hemutrustning	15	50	-48	-15	-46	-48	--
Butikshandel med datorer, kontorsmaskiner och telekommunikationsutrustning	6	37	-69	-35	-39	-69	--
Övrig sällanköpsvaruhandel	11	37	-30	5	-23	-20	--

Konfidensindikatorn för privata tjänstenäringsar (säsongrensade värden)

Bransch	Medel- värde	Max- värde	Min- värde	Okt 2008	Nov 2008	Dec 2008	Läget
Privata tjänstenäringsar	25	46	-17	-1	-14	-17	--
Hotell och restauranger	25	52	-31	-1	-16	-31	--
Transport	17	42	-4	19	-2	1	--
Åkerier	21	61	-32	-16	-27	-32	--
Researrangörer och resebyråer	14	64	-61	-22	-56	-61	--
Post- och telekommunikation	-6	49	-81	-38	-37	-43	--
Egna fastighetsförvaltare	21	63	-24	-2	-23	-20	--
Fastighetsmäklare och fastighetsförvaltare	23	64	-10	2	-8	1	--
Uthyrning (exkl bemanning)	18	52	-31	13	-12	-31	--
Datakonsulter och dataservice	34	61	0	21	11	1	--
Uppdragsverksamhet	37	67	-29	-5	-29	-15	--

Diagram- och tabellbilaga

Totala näringslivet

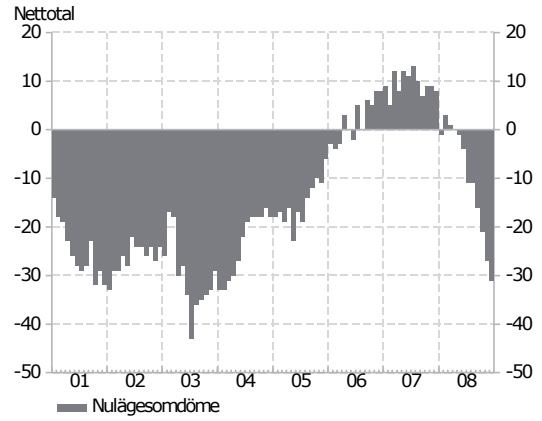
Totala näringslivet

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

Totala näringslivet

Efterfrågeläget, säsongrensade värden

Totala näringslivet

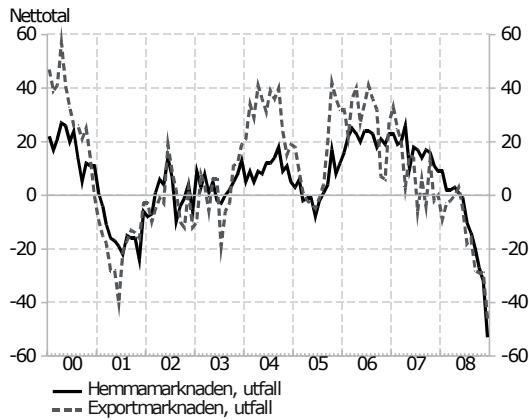
Antalet anställda, säsongrensade värden

Tillverkningsindustri

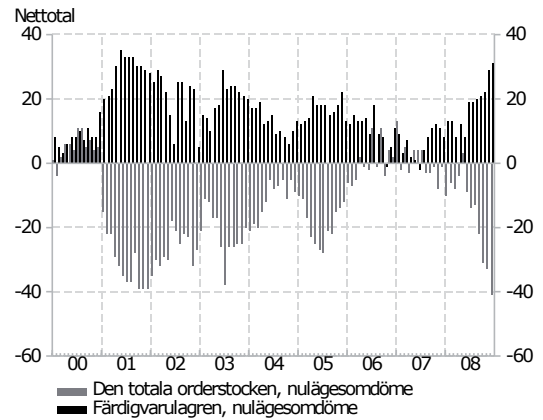
Tillverkningsindustri

Orderingången, säsongrensade värden

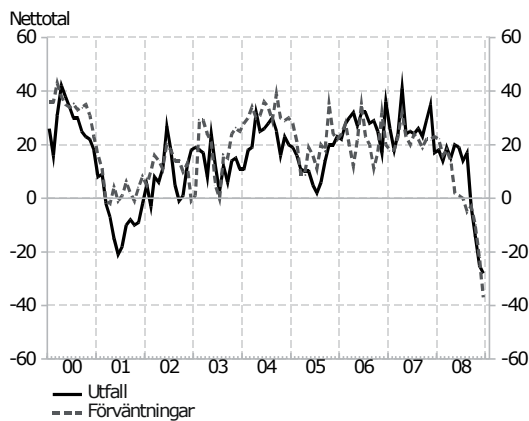
Tillverkningsindustri

Den totala orderstocken och färdigvarulagren, säsongrensade värden

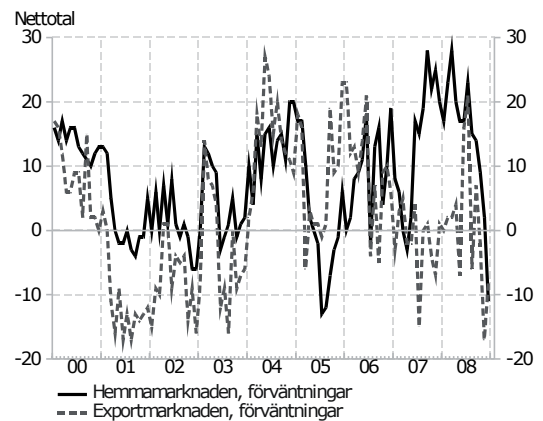
Tillverkningsindustri

Produktionsvolymen, säsongrensade värden

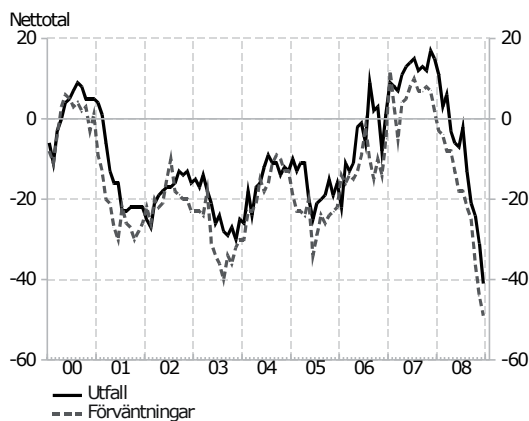
Tillverkningsindustri

Försäljningspriserna

Tillverkningsindustri

Antalet anställda, säsongrensade värden

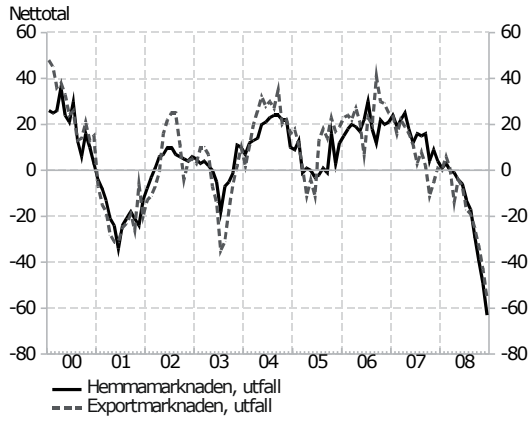
Tillverkningsindustri

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

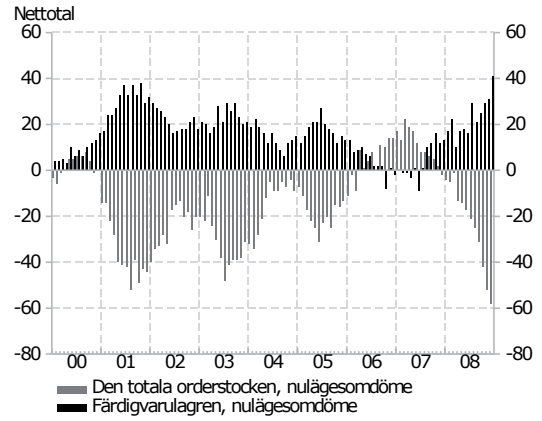

Insatsvaruindustri

Insatsvaruindustri
Orderingången, säsongrensade värden

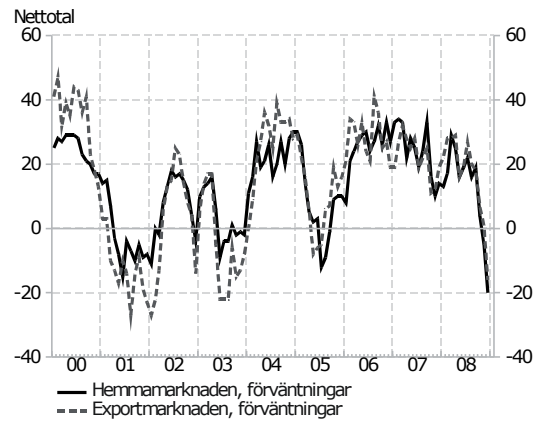
Insatsvaruindustri
Den totala orderstocken och färdigvarulagren, säsongrensade värden

Insatsvaruindustri
Produktionsvolymen, säsongrensade värden

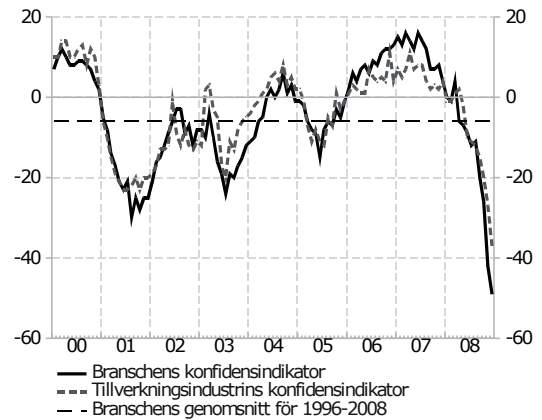
Insatsvaruindustri
Försäljningspriserna

Insatsvaruindustri
Antalet anställda, säsongrensade värden

Insatsvaruindustri
Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

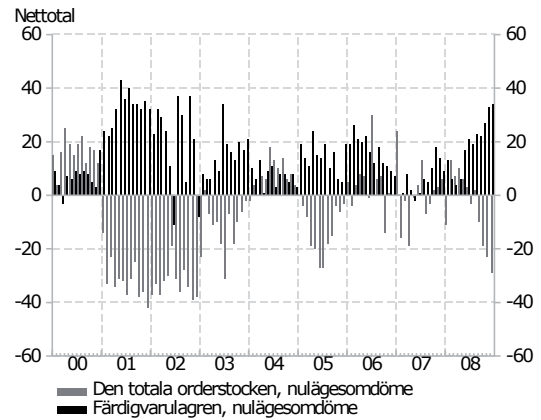

Investeringsvaruindustri

Investeringsvaruindustri
Orderingången, säsongrensade värden

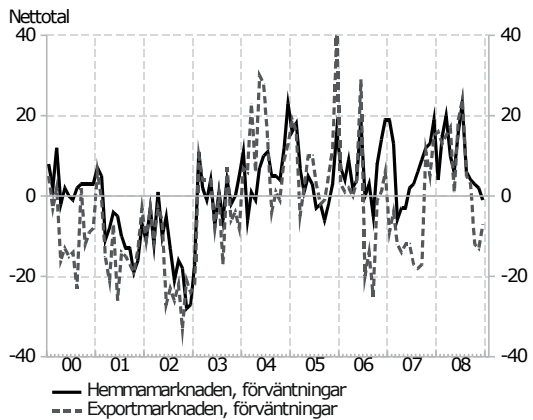
Investeringsvaruindustri
Den totala orderstocken och färdigvarulagren, säsongrensade värden

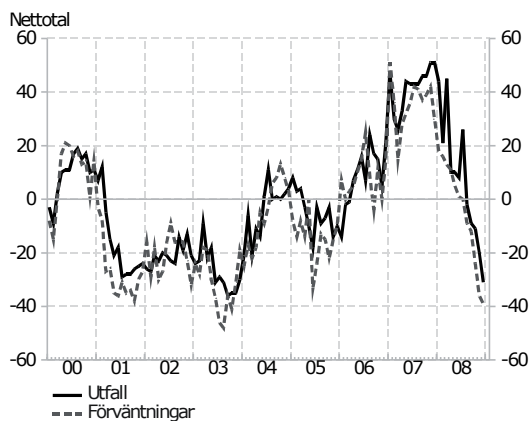
Investeringsvaruindustri
Produktionsvolymen, säsongrensade värden

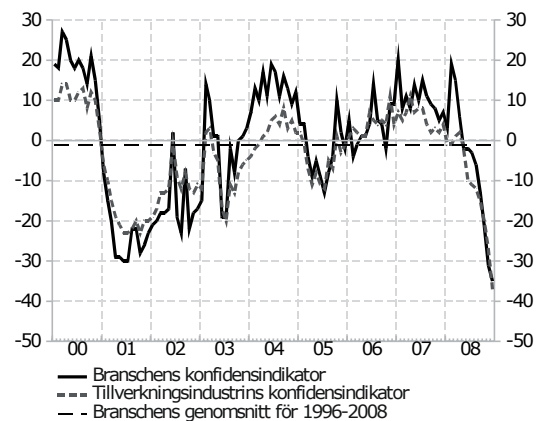
Investeringsvaruindustri
Försäljningspriserna

Investeringsvaruindustri
Antalet anställda, säsongrensade värden

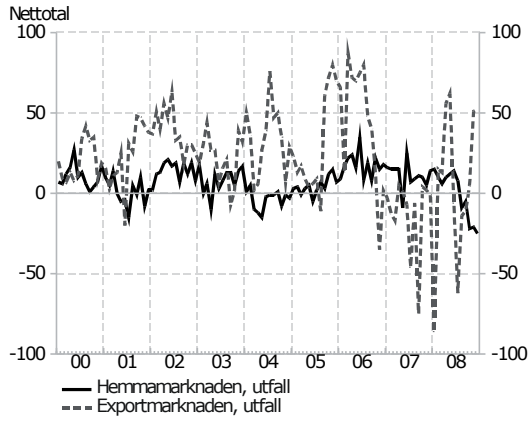

Investeringsvaruindustri
Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

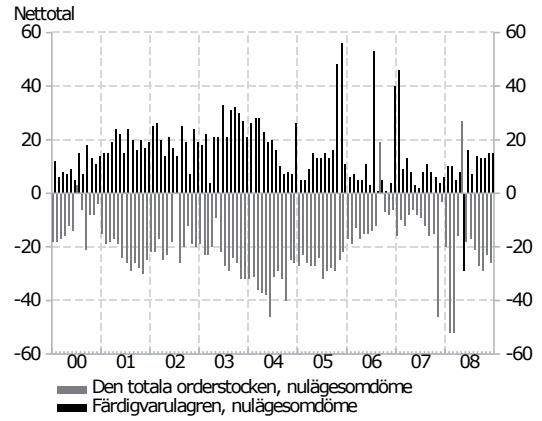

Konsumtionsvaruindustri

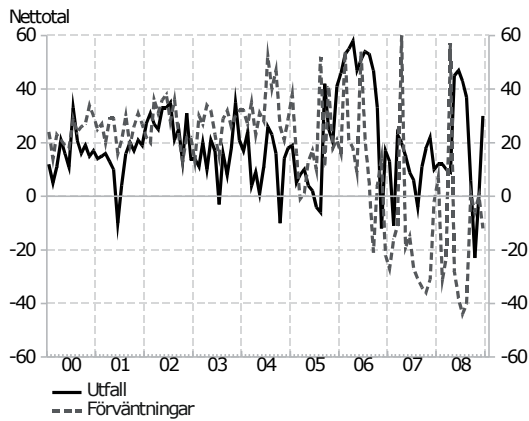
Konsumtionsvaruindustri
Orderingången, säsongrensade värden

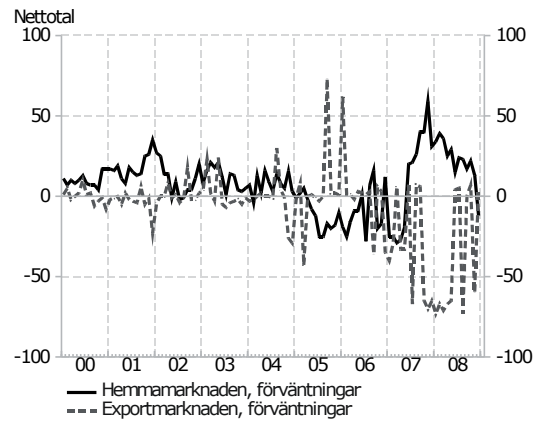
Konsumtionsvaruindustri
Den totala orderstocken och färdigvarulagren, säsongrensade värden

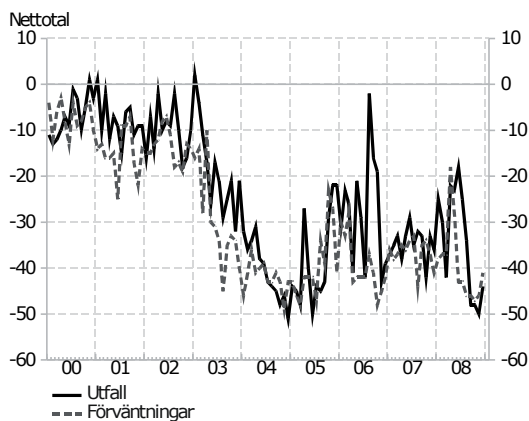
Konsumtionsvaruindustri
Produktionsvolymen, säsongrensade värden

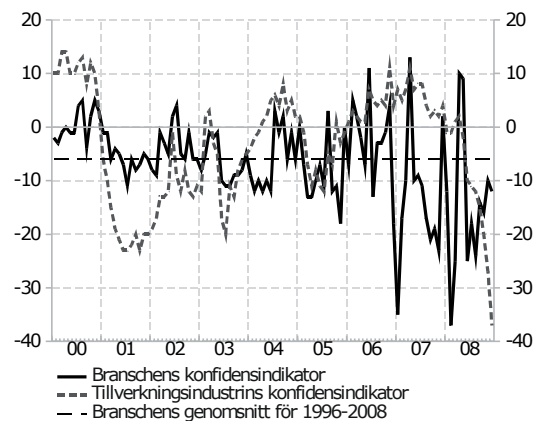
Konsumtionsvaruindustri
Försäljningspriserna

Konsumtionsvaruindustri
Antalet anställda, säsongrensade värden

Konsumtionsvaruindustri
Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

Byggindustri

Byggindustri

Byggandet, säsongrensade värden

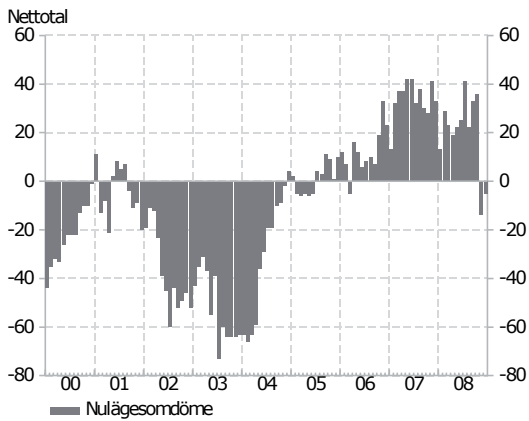
Byggindustri

Orderstocken, säsongrensade värden

Byggindustri

Orderstocken, säsongrensade värden

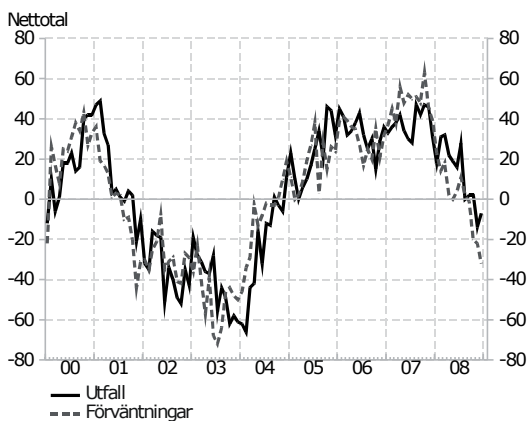
Byggindustri

Anbudspriserna

Byggindustri

Antalet anställda, säsongrensade värden

Byggindustri

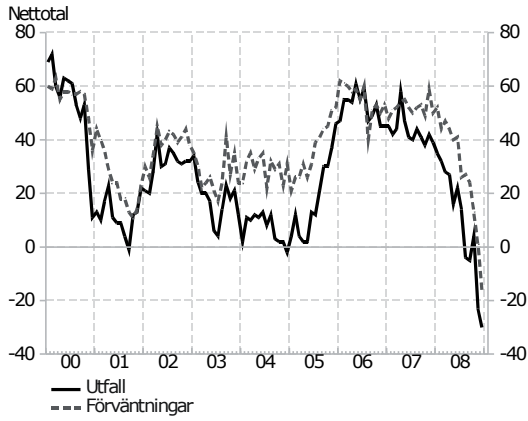
Konfidensindikatorn, säsongrensade värden

Detaljhandel

Detaljhandel

Försäljningsvolymen, säsongrensade värden

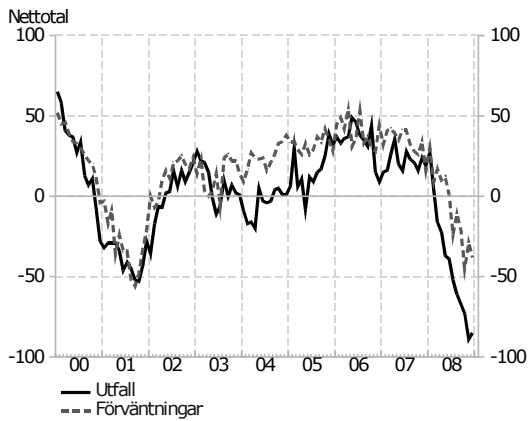
Detaljhandel

Antalet anställda, säsongrensade värden

Handel med motorfordon

Försäljningsvolymen, säsongrensade värden

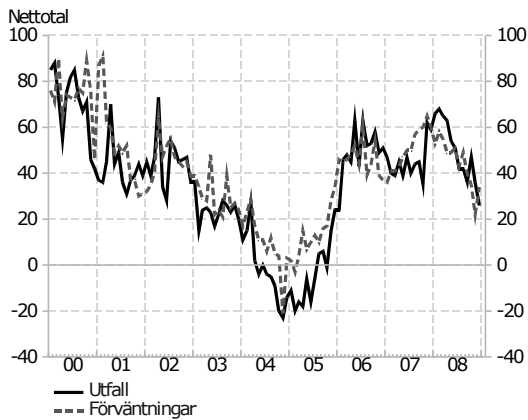
Handel med motorfordon

Antalet anställda, säsongrensade värden

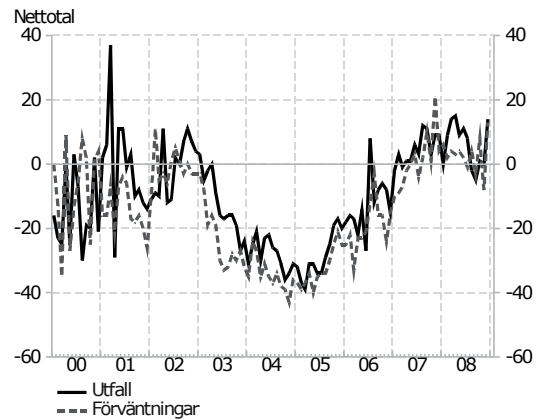
Livsmedelshandel

Försäljningsvolymen, säsongrensade värden

Livsmedelshandel

Antalet anställda, säsongrensade värden

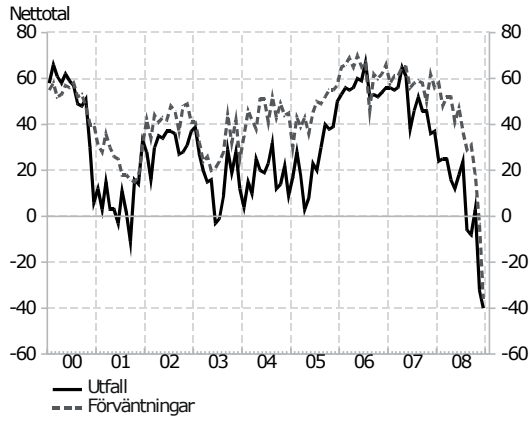

Detaljhandel

Sällanköpsvaruhandel

Försäljningsvolymen, säsongrensade värden

Sällanköpsvaruhandel

Antalet anställda, säsongrensade värden

Privata tjänstenärningar

Privata tjänstenärningar

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

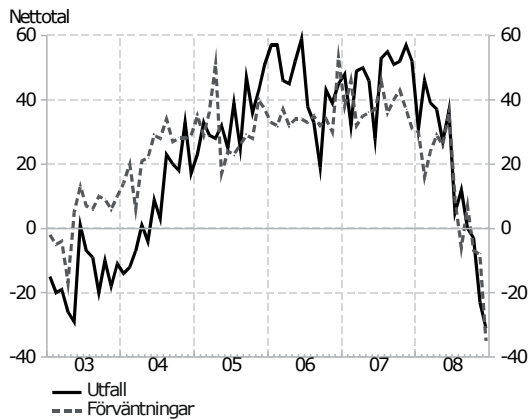
Privata tjänstenärningar

Antalet anställda, säsongrensade värden

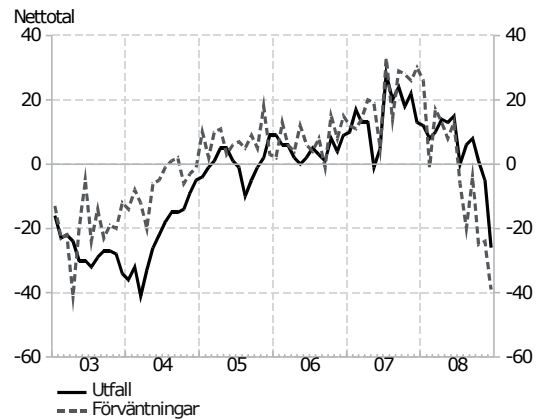
Hotell och restauranger

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

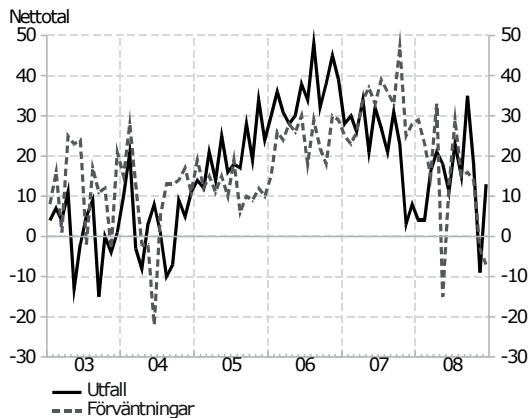
Hotell och restauranger

Antalet anställda, säsongrensade värden

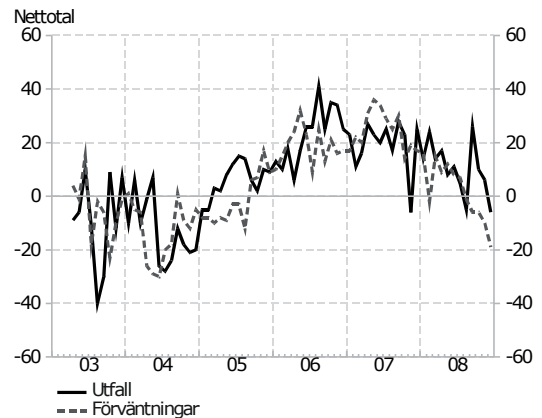
Transport

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

Transport

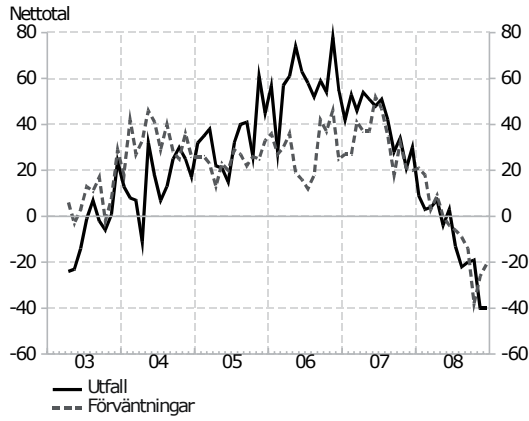
Antalet anställda, säsongrensade värden

Privata tjänstenärningar

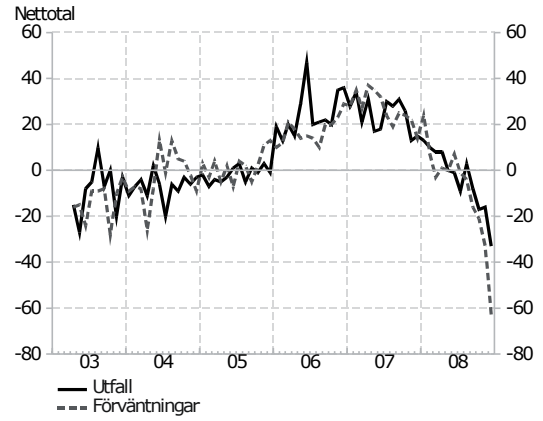
Åkerier

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

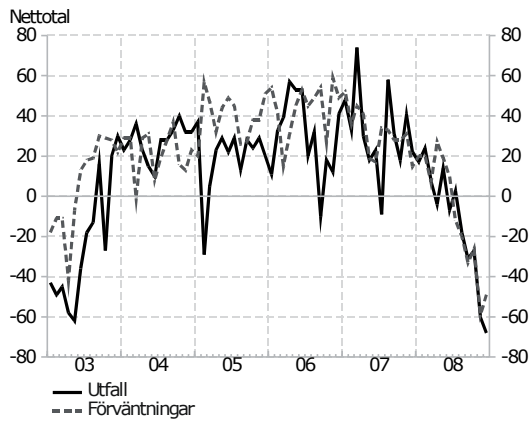
Åkerier

Antalet anställda, säsongrensade värden

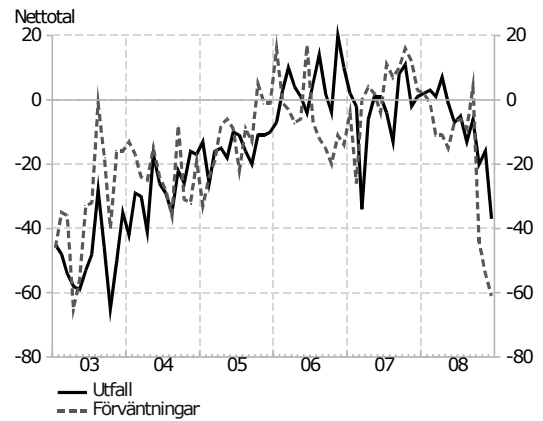
Researrangörer och resebyråer

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

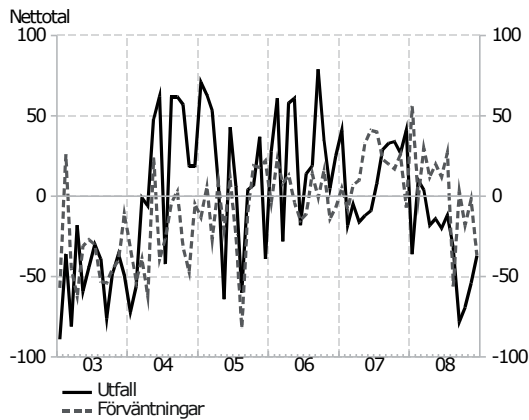
Researrangörer och resebyråer

Antalet anställda, säsongrensade värden

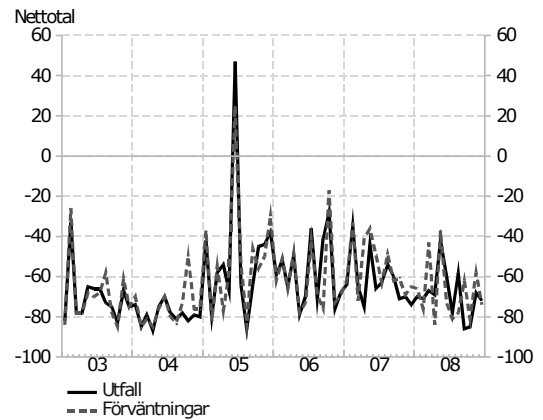
Post och telekommunikation

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

Post och telekommunikation

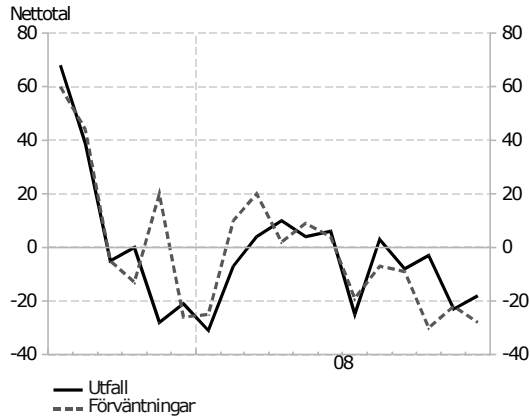
Antalet anställda, säsongrensade värden

Privata tjänstenärningar

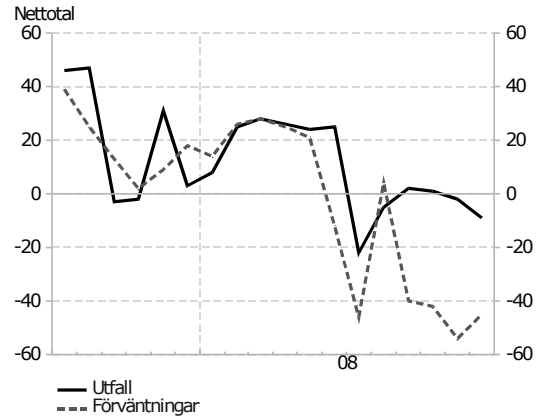
Finansiell verksamhet

Efterfrågan på företagets tjänster

Finansiell verksamhet

Antalet anställda

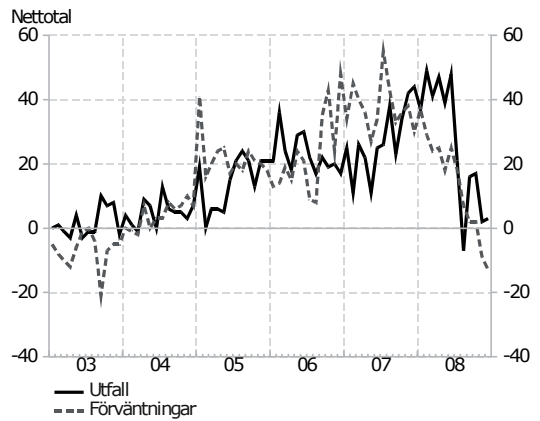
Egna fastighetsförvaltare

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

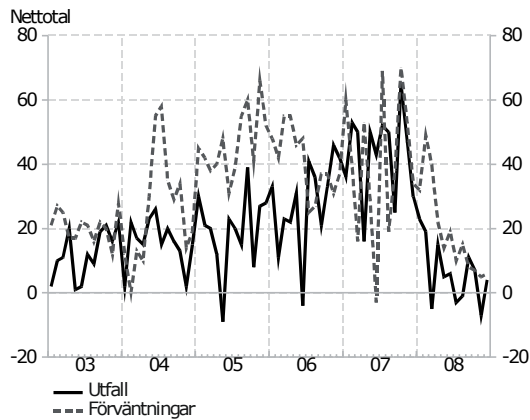
Egna fastighetsförvaltare

Antalet anställda, säsongrensade värden

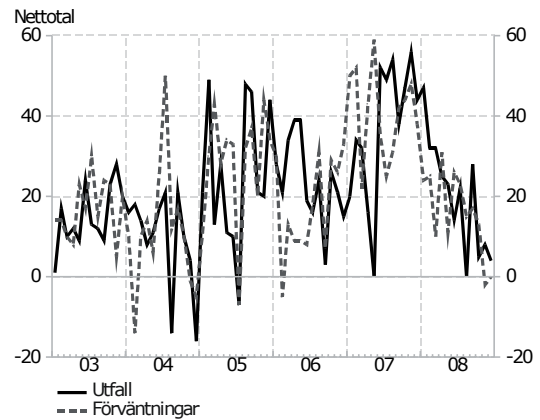
Fastighetsmäklare och -förvaltare

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

Fastighetsmäklare och -förvaltare

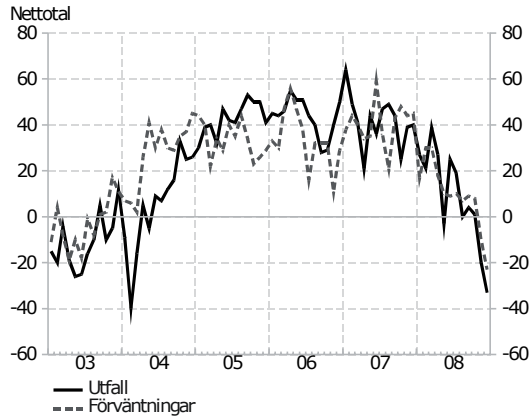
Antalet anställda, säsongrensade värden

Privata tjänstenärningar

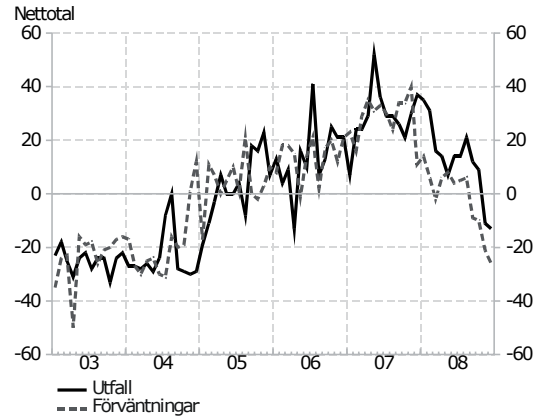
Uthyrning (exkl bemanning)

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

Uthyrning (exkl bemanning)

Antalet anställda, säsongrensade värden

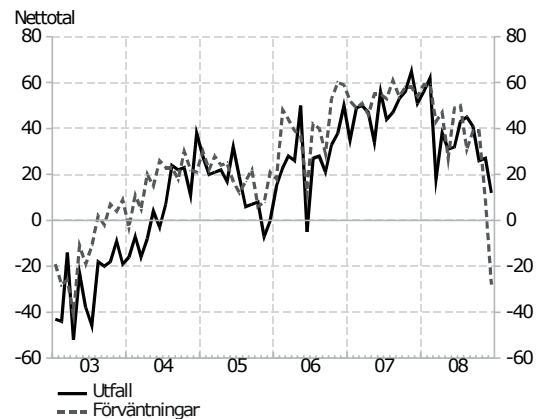
Datakonsulter och dataservice

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade värden

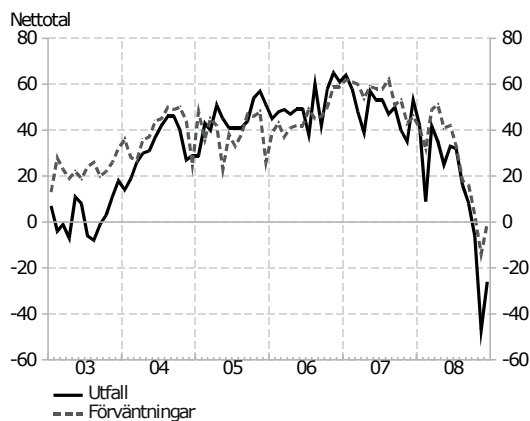
Datakonsulter och dataservice

Antalet anställda, säsongrensade värden

Uppdragsverksamhet

Efterfrågan på företaget tjänster, säsongrensade värden

Uppdragsverksamhet

Antalet anställda, säsongrensade värden

Konjunkturbarometern Företag Månad, December 2008

Frågor	Tillverkningsindustri			Insatsvaruindustri			Investeringsindustri			Konsumtionsvaru- industri			Varaktiga konsumtionsvaror			Icke varaktiga konsumtionsvaror								
	Sni 15-37 1010 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-37 498 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-37 306 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-37 206 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-37 142 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-37 142 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag						
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal						
101 Produktionsvolymen	17	34	50	-33	8	28	64	-57	6	42	52	-46	51	27	22	29	88	-84	58	29	13	45		
102 Orderingen på hemmamarknaden	6	29	65	-59	3	19	78	-75	4	22	74	-70	12	53	35	-23	1	9	91	14	60	26	-13	
103 Orderingen på exportmarknaden	15	14	70	-55	4	20	75	-71	3	8	89	-86	67	17	15	52	1	17	81	76	17	6	70	
104 Den totala orderstocken (nulägesområde)	7	40	52	-45	7	20	73	-66	10	43	47	-37	3	68	29	-26	6	12	82	2	76	22	-20	
105 Exportorderstocken (nulägesområde)	7	40	53	-46	8	23	69	-62	8	36	56	-47	3	81	16	-13	0	8	92	3	91	6	-2	
106 Färdigvarulagren (nulägesområde)	37	61	2	34	42	56	2	40	40	56	3	37	21	77	2	19	49	51	0	49	17	81	2	15
107 Antalet anställda	9	38	53	-44	4	40	55	-51	15	35	50	-35	6	40	54	-48	0	24	76	8	44	48	-40	
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)																								
201 Produktionsvolymen	7	42	51	-44	9	31	60	-51	6	37	57	-50	6	70	24	-18	6	47	47	6	74	21	-15	
202 Försäljningspriserna på hemmamarknaden	18	53	29	-11	17	45	38	-20	15	69	16	-1	22	43	35	-12	41	53	6	35	20	41	39	-19
203 Försäljningspriserna på exportmarknaden	15	61	23	-8	19	45	36	-16	15	63	22	-7	8	88	4	4	35	52	13	22	4	93	3	2
204 Antalet anställda	4	33	63	-58	2	24	74	-72	8	34	58	-51	2	48	50	-48	0	36	64	3	51	46	-43	
Svarsfrekvens:	79				72				85				79				63						81	

Frågor	Livsmedels-, dryckes- och tobaksindustri			Textil-, beklädnads- och lädvaruindustri			Trävaruindustri			Sågverk och träimpregneringsverk			Övrig trävaruindustri										
	Sni 15-16 75 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-16 12 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-16 53 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-16 20 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag	Sni 15-16 33 företag	Sni 17-19 12 företag	Sni 15-16 75 företag								
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal							
101 Produktionsvolymen	40	46	14	26	0	56	44	-44	2	19	79	-77	3	36	61	-57	0	6	94	0	6	94	-94
102 Orderingen på hemmamarknaden	20	58	22	-2	0	9	91	-91	0	2	98	-98	0	3	97	-97	0	1	99	0	1	99	-99
103 Orderingen på exportmarknaden	31	46	23	9	0	9	91	-91	2	27	72	-70	3	13	84	-81	0	48	52	0	48	52	-52
104 Den totala orderstocken (nulägesområde)	1	64	36	-35	8	15	77	-69	0	4	96	-96	0	5	95	-95	0	2	98	0	2	98	-98
105 Exportorderstocken (nulägesområde)	1	86	14	-13	9	17	74	-65	0	22	78	-78	0	9	91	-91	0	41	59	0	41	59	-59
106 Färdigvarulagren (nulägesområde)	35	65	1	34	53	39	8	45	69	30	1	68	90	7	3	87	52	48	0	52	48	0	52
107 Antalet anställda	11	51	38	-27	16	42	42	-26	1	24	75	-74	2	22	76	-74	0	26	74	0	26	74	-74
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)																							
201 Produktionsvolymen	11	55	34	-23	0	41	59	-59	1	31	68	-67	2	35	63	-61	0	28	72	0	28	72	-72
202 Försäljningspriserna på hemmamarknaden	18	42	40	-22	45	17	38	7	2	46	52	-51	5	56	40	-35	0	41	59	0	41	59	-58
203 Försäljningspriserna på exportmarknaden	32	46	23	9	19	31	50	-31	3	73	24	-22	0	69	31	-31	7	79	15	7	79	15	-8
204 Antalet anställda	3	69	28	-25	0	44	56	-56	1	8	91	-90	2	17	81	-80	0	3	97	0	3	97	-97
Svarsfrekvens:	74				71				70				83				60						60

¹ En förteckning över de SNI-koder som ingår i respektive användningsgrupp ("Nyckel till användningsgrupperna i tillverkningsindustrin") finns på www.konj.se

Konjunkturbarometern Företag Månad. December 2008

Frågor	Massa-, pappers- och pappersvaruindustri		Massaindustri		Pappers- och pappindustri		Förlag, grafisk och annan reproindustri		Petroleumproduktion och kända bränsleindustri	
	Sni 21 69 företag	Sni 21.11 10 företag	Sni 21.12 39 företag	Sni 21.12 39 företag	Sni 22 61 företag	Sni 23 6 företag	Sni 22 61 företag	Sni 23 6 företag	Sni 22 61 företag	Sni 23 6 företag
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal
101 Produktionsvolymen	3 41 56	-52	0 71 29	-29	3 33 64	-62	13 39 49	-36	0 100 0	0 0
102 Orderingen på hemmamarknaden	2 19 79	-77	0 41 59	-59	0 20 80	-80	13 30 57	-44	0 100 0	0 0
103 Orderingen på exportmarknaden	4 23 72	-68	0 56 44	-44	4 12 84	-80	0 72 28	-28	0 79 21	-21
104 Den totala orderstocken (nulägesområde)	7 13 80	-73	0 20 80	-80	10 13 78	-68	1 42 57	-55	0 100 0	0 0
105 Exportorderstocken (nulägesområde)	7 25 68	-61	0 24 76	-76	9 19 71	-62	0 58 42	-42	0 100 0	0 0
106 Färdigvarulagren (nulägesområde)	53 45 2	51	48 52 0	48	51 46 3	48	18 82 0	18	0 100 0	0 0
107 Antalet anställda	1 48 50	-49	0 44 56	-56	2 45 53	-51	7 52 41	-34	39 61 0	39 0
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)										
201 Produktionsvolymen	9 54 37	-29	0 100 0	0	10 45 45	-34	1 33 66	-65	29 71 0	29 0
202 Försäljningspriserna på hemmamarknaden	32 39 29	3	0 16 84	-84	51 34 14	37	18 52 30	-12	32 58 10	21 0
203 Försäljningspriserna på exportmarknaden	39 32 30	9	29 24 47	-18	36 36 28	8	0 73 27	-27	27 52 21	6 0
204 Antalet anställda	2 23 74	-72	0 0 100	-100	4 17 80	-76	3 33 64	-61	29 71 0	29 0
Svarsfrekvens:	80		45		89		55		98	
Frågor	Kemisk industri	Gummi- och plastvaruindustri	Jord- och stenvaruindustri	Stål- och metallverk, gjuterier	Järn- och stålverk					
	Sni 24 61 företag	Sni 25 54 företag	Sni 26 41 företag	Sni 27 52 företag	Sni 27.1-27.3 33 företag					
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal	Svarsalternativ + = -	Nettotal
101 Produktionsvolymen	59 19 22	37	5 16 79	-73	15 41 44	-30	3 13 85	-82	2 12 86	-83
102 Orderingen på hemmamarknaden	2 65 32	-30	1 12 86	-85	0 15 85	-85	8 3 90	-82	11 3 86	-75
103 Orderingen på exportmarknaden	67 13 20	46	6 20 75	-69	1 26 73	-72	3 3 94	-91	3 3 93	-90
104 Den totala orderstocken (nulägesområde)	2 79 19	-17	3 15 82	-79	15 18 68	-53	3 8 89	-86	2 10 88	-86
105 Exportorderstocken (nulägesområde)	3 82 15	-13	3 11 86	-82	5 14 81	-76	1 11 89	-88	0 12 88	-88
106 Färdigvarulagren (nulägesområde)	15 82 3	12	70 30 0	70	38 60 2	36	38 61 2	36	35 64 2	33 0
107 Antalet anställda	3 38 60	-57	9 41 50	-42	2 55 43	-41	3 46 51	-49	2 55 43	-40
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)										
201 Produktionsvolymen	4 75 20	-16	28 21 51	-23	0 16 84	-84	2 15 83	-81	0 15 85	-85
202 Försäljningspriserna på hemmamarknaden	36 34 30	6	15 54 31	-17	27 31 43	-16	1 43 56	-55	0 28 72	-71
203 Försäljningspriserna på exportmarknaden	7 89 5	2	18 65 17	0	56 42 2	54	2 31 68	-66	2 25 74	-72
204 Antalet anställda	3 28 69	-67	3 26 71	-68	0 25 75	-75	1 30 69	-69	0 34 66	-66
Svarsfrekvens:	84		66		73		65		65	

Konjunkturbarometern Företag Månad. December 2008

Frågor	Metallvaruindustri			Maskinindustri			Industri för kontors- maskiner och datorer			Annan elektroindustri			Teleproduktindustri							
	Sni 28 97 företag	Sni 29 180 företag	Sni 30 11 företag	Sni 31 27 företag	Sni 32 20 företag	Sni 33 97 företag	Sni 34 180 företag	Sni 35 11 företag	Sni 36-37 48 företag	Sni 38 20 företag	Sni 39 97 företag	Sni 40 180 företag	Sni 41 11 företag	Sni 42 27 företag	Sni 43 20 företag					
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =					
101 Produktionsvolymen	0	25	75	-75	16	24	60	-45	0	45	55	-55	35	31	34	1	97	1	0	
102 Orderingen på hemmamarknaden	0	15	85	-85	5	22	74	-69	0	30	70	-70	0	51	49	-49	0	1	99	-98
103 Orderingen på exportmarknaden	0	6	94	-94	3	14	83	-81	25	34	40	-15	8	40	53	-45	0	0	100	-99
104 Den totala orderstocken (nulägesområde)	3	17	80	-77	18	23	59	-41	0	26	74	-74	54	17	29	24	0	98	2	-2
105 Exportorderstocken (nulägesområde)	1	16	83	-82	15	23	62	-48	0	38	62	-62	65	10	25	40	0	98	2	-2
106 Färdigvarulagren (nulägesområde)	62	36	2	60	34	60	6	28	18	82	0	18	3	97	0	3	2	98	0	2
107 Antalet anställda	18	31	50	-32	13	36	51	-38	0	43	57	-57	27	41	33	-6	1	94	5	-4
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)																				
201 Produktionsvolymen	6	11	83	-77	6	28	65	-59	20	67	12	8	32	24	44	-12	0	98	1	-1
202 Försäljningspriserna på hemmamarknaden	17	47	36	-19	29	53	18	11	0	100	0	0	1	85	14	-12	2	97	1	0
203 Försäljningspriserna på exportmarknaden	58	24	18	39	25	54	21	5	25	75	0	25	0	92	8	-8	1	99	1	0
204 Antalet anställda	17	14	69	-52	6	31	62	-56	18	56	25	-7	8	40	52	-43	0	99	1	-1
Svarsfrekvens:	69				75				70				57				89			

Frågor	Industri för instrument och ur			Motor- och släpfordonsindustri			Annan transport- medelsindustri			Övrig tillverkningsindustri						
	Sni 33 39 företag	Sni 34 82 företag	Sni 35 22 företag	Sni 36-37 48 företag	Sni 38 82 företag	Sni 39 22 företag	Sni 40 22 företag	Sni 41 22 företag	Sni 42 48 företag	Sni 43 22 företag	Sni 44 48 företag	Sni 45 48 företag				
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal	Svarsalternativ + =	Nettotal				
101 Produktionsvolymen	5	66	29	-24	0	2	98	-97	12	76	12	1	4	13	83	-78
102 Orderingen på hemmamarknaden	5	65	30	-35	0	2	98	-98	21	53	26	-6	0	15	85	-85
103 Orderingen på exportmarknaden	19	28	53	-33	0	1	99	-99	1	54	45	-43	0	24	76	-76
104 Den totala orderstocken (nulägesområde)	1	58	41	-40	6	17	77	-70	26	50	24	2	11	13	76	-65
105 Exportorderstocken (nulägesområde)	4	38	58	-54	5	9	86	-81	44	6	50	-7	0	23	77	-77
106 Färdigvarulagren (nulägesområde)	21	73	6	16	78	19	2	76	37	62	2	35	27	73	0	27
107 Antalet anställda	32	38	29	3	1	6	93	-93	54	34	12	41	0	24	76	-76
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)																
201 Produktionsvolymen	12	47	41	-29	0	6	94	-94	48	29	24	24	13	35	52	-39
202 Försäljningspriserna på hemmamarknaden	9	89	3	6	0	56	44	-44	66	27	7	59	24	69	6	18
203 Försäljningspriserna på exportmarknaden	23	48	29	-5	4	52	44	-41	5	95	0	5	32	64	3	29
204 Antalet anställda	30	41	29	1	0	3	97	-97	0	74	26	-26	1	17	82	-80
Svarsfrekvens:	74				92				93				76			

Konjunkturbarometern Företag Månad, December 2008

Frågor	Detailjhandel		Handel med motorfordon och reservdelar		därrav: Handel med motorfordon (ej motorcyklar)							
	Sni se branscher 1072 företag	Sni 50 exkl 50.2, 50.5 273 företag	Sni 50.101-103 169 företag	Svarsalternativ + = - tal	Netto-tal	Svarsalternativ + = - tal	Netto-tal					
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)												
101 Försäljningsvolymen	21	26	53	-31	3	13	85	-82	2	13	86	-84
102 Försäljningssituationen (nulägesomdöme)	10	48	41	-31	1	25	75	-74	1	19	80	-80
103 Varulagren (nulägesomdöme)	39	61	0	38	74	25	1	74	77	22	1	77
104 Antalet anställda	16	46	38	-21	2	45	53	-51	2	42	56	-54
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)												
201 Försäljningsvolymen	22	33	44	-22	5	36	60	-55	3	34	62	-59
202 Försäljningspriserna	23	65	12	11	17	60	23	-5	10	64	26	-16
203 Inköpen av varor	17	36	47	-31	3	22	75	-72	3	20	77	-74
204 Antalet anställda	10	43	47	-37	1	39	60	-59	0	37	63	-63
205 Försäljningssituationen på sex månaders sikt	27	36	37	-10	9	28	63	-54	9	26	65	-56
Svarsfrekvens:	66				68					70		

Frågor	Livsmedels-handel		Sällanköpsvaru-handel		Butikshandel med textilier, kläder och skor		Butikshandel med hemutrustning		Butikshandel med datorer, kontorsmaskiner o telekomutrustning		Övrig sällanköps-varuhandel	
	Sni 52.11 357 företag	Sni 52.12, 52.4-6 442 företag	Sni 52.41-43 105 företag	Sni 52.44-46 90 företag	Sni 52.493-494 57 företag	Sni 52.12, 52.47-48, 52.491-52.492, 52.495-52.499, 52.5-6 190 företag	Svarsalternativ + = - tal	Netto-tal	Svarsalternativ + = - tal	Netto-tal	Svarsalternativ + = - tal	Netto-tal
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)												
101 Försäljningsvolymen	44	34	22	22	15	26	59	-44	11	23	66	-55
102 Försäljningssituationen (nulägesomdöme)	22	61	16	6	7	49	44	-38	11	63	26	-15
103 Varulagren (nulägesomdöme)	12	88	0	12	42	58	0	41	42	58	0	42
104 Antalet anställda	30	59	11	19	13	40	47	-34	22	41	37	-16
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)												
201 Försäljningsvolymen	48	37	16	32	15	31	55	-40	8	25	67	-60
202 Försäljningspriserna	28	63	9	18	22	68	10	13	31	52	17	14
203 Inköpen av varor	42	41	17	25	8	37	55	-47	1	55	44	-43
204 Antalet anställda	27	53	20	7	4	40	56	-52	0	44	56	-56
205 Försäljningssituationen på sex månaders sikt	51	38	11	40	20	37	42	-22	14	45	41	-28
Svarsfrekvens:	53				70				61		84	

Konjunkturbarmetern Företag Månad. December 2008

Frågor	Privata tjänstenärings- 1673 företag		Hotell och restauranger 313 företag		Transport Sni 60 exkl 60.3 344 företag		därav: Åkerier Sni 60.24 84 företag		Researrangörer och resebyråer Sni 63.3 exkl 63.303 59 företag		Post och telekommunikation Sni 64 44 företag													
	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal												
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)																								
101 Utvecklingen av företagets verksamhet	18	46	36	-19	19	39	43	-24	18	61	21	-3	13	37	50	-37	11	15	74	-63	6	45	49	-43
102 Efterfrågan på företagets tjänster	20	43	37	-18	17	38	45	-28	26	51	23	3	11	29	59	-48	11	12	77	-66	5	41	54	-49
103 Volymen på inliggande uppdrag (nulägesomdöme)	11	48	41	-30	8	40	51	-43	2	58	40	-38	3	33	64	-62	21	17	62	-41	0	74	25	-25
104 Försäljningspriserna	9	76	15	-7	11	74	15	-4	4	90	6	-2	4	79	17	-13	5	61	34	-28	4	87	8	-4
105 Antalet anställda	15	53	32	-16	4	67	29	-25	6	77	17	-11	2	59	39	-37	1	60	39	-38	0	19	80	-80
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)																								
201 Efterfrågan på företagets tjänster	13	48	39	-26	7	35	58	-51	5	69	27	-22	9	27	64	-55	5	34	61	-56	0	46	53	-53
202 Försäljningspriserna	16	57	27	-12	7	70	24	-17	21	68	11	10	21	42	37	-16	5	48	47	-41	52	36	12	40
203 Antalet anställda	6	49	44	-38	3	46	50	-47	6	67	27	-22	5	17	77	-72	0	34	66	-66	0	19	80	-80
Svarsfrekvens: *	68				54				76				46				68				72			

Frågor	Finansiell verksamhet Sni 65-67 226 företag		Egna fastighets- förvaltare Sni 70.2 150 företag		Fastighetsmäklare och -förvaltare Sni 70.3 69 företag		Uthyrning (exkl bemanning) Sni 71 106 företag		Datakonsulter och dataservice Sni 72 116 företag		Uppdragsverksamhet Sni 74 246 företag													
	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal	Svarsalternativ + = -	Netto- tal												
Utfall och nuläge (de senaste tre månaderna)																								
101 Utvecklingen av företagets verksamhet	18	34	49	-31	3	79	17	-14	8	77	15	-7	17	40	43	-27	36	48	16	20	14	42	44	-30
102 Efterfrågan på företagets tjänster	19	45	36	-18	13	49	38	-24	17	66	17	0	15	42	43	-28	30	50	20	11	20	33	47	-28
103 Volymen på inliggande uppdrag (nulägesomdöme)	6	70	25	-19	9	53	38	-29	18	62	19	-1	32	38	30	2	30	38	32	-2	12	29	59	-47
104 Försäljningspriserna	20	47	33	-12	1	75	24	-23	6	83	11	-5	1	79	20	-19	3	77	20	-17	12	77	11	1
105 Antalet anställda	19	53	28	-9	29	45	27	2	22	60	18	4	4	73	23	-19	27	51	21	6	28	38	34	-6
Förväntningar och planer (de närmaste tre månaderna)																								
201 Efterfrågan på företagets tjänster	19	35	47	-28	11	44	45	-33	11	83	5	6	10	21	69	-58	20	44	36	-16	23	53	24	-2
202 Försäljningspriserna	22	43	36	-14	4	63	33	-29	15	72	13	1	7	31	62	-55	3	62	35	-31	8	54	39	-31
203 Antalet anställda	4	48	48	-45	1	85	14	-13	19	62	18	1	1	55	44	-43	9	52	39	-30	12	46	43	-31
Svarsfrekvens:	69				55				56				74				62				66			

* Svarsfrekvensen för Privata tjänstenärings- är beräknad exklusive SNI 70.2 (Egna fastighetsförvaltare)

Konjunkturbarometern Hushåll

Sammanfattning

Svenska hushåll är fortsatt pessimistiska om det ekonomiska läget. Konfidensindikatorn (CCI) steg visserligen med drygt en enhet, till -23,4, men indikerar fortfarande att stämningssläget bland hushållen är mycket svagare än normalt. Uppgången i CCI förklaras främst av att inställningen till om det är rätt tidpunkt att köpa kapitalvaror just nu förbättrats något jämfört med tidigare månader. Hushållen ser dystert både på sin egen och Sveriges ekonomi och risken att bli arbetslös bedöms ha ökat.

Egen ekonomi: Mikroindex steg något i december, men ligger fortfarande på en nivå som signalerar att hushållen ser dystrare än normalt på sin egen ekonomi. Det gäller både synen på läget just nu och förväntningarna på ett års sikt.

Andelen hushåll som anser att det är rätt tidpunkt att köpa kapitalvaror för närvarande har ökat från 15 procent i november till 20 procent den här månaden. Trots denna ökning är dock hushållens inställning till kapitalvaruinköp betydligt mer negativ än normalt.

Betydligt fler hushåll uppger att det är troligt att de kommer att renovera bostaden de närmaste 12 månaderna. 40 procent uppger att det är troligt, jämfört med 34 procent förra månaden.

Svensk ekonomi: Hushållens syn på läget i svensk ekonomi har inte förändrats nämnvärt den senaste månaden. Man ser fortfarande dystert på den ekonomiska situationen och arbetslösheten på 12 månaders sikt.

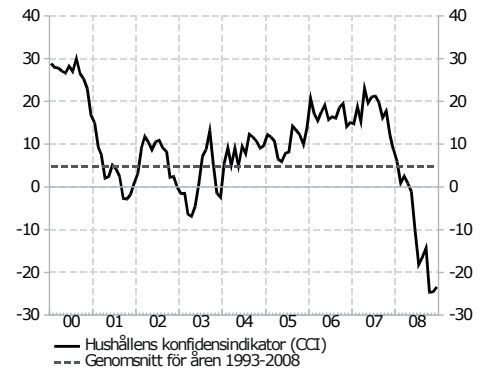
Omdömet om läget just nu har blivit än mer negativt och 82 procent av hushållen uppger att den ekonomiska situationen i landet är sämre nu än för 12 månader sen. Förra månaden var motsvarande andel 78 procent.

23 procent av hushållen uppger att risken att själv bli arbetslös har ökat. Detta är en ökning jämfört med i november då motsvarande andel var 18 procent.

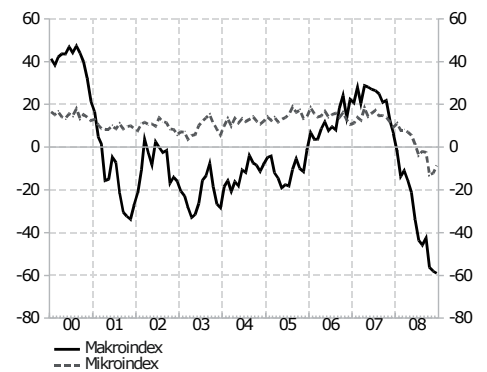
Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt föll till 1,4 procent från 1,9 månaden innan. Uppfattad inflation just nu uppgår till 3,0 procent.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 december 2008.

Hushållens konfidensindikator (CCI)

Makro- och mikroindex

Hushållens konfidensindikator (CCI)

används för att sammanfatta stämningssläget hos hushållen. CCI beräknas som genomsnittet av nettotalen för de fyra frågorna om den egna och den svenska ekonomin, i nuläget respektive 12 månader framåt, samt frågan om det är förmånligt att köpa kapitalvaror nu.

Makroindex

Sammanfattar hushållens syn på läget i svensk ekonomi. Makroindex beräknas som genomsnittet av nettotalen för frågorna om den svenska ekonomin i nuläget respektive 12 månader framåt samt frågan om arbetslöshetens utveckling de närmaste 12 månaderna.

Mikroindex

Sammanfattar hushållens syn på den egna ekonomin. Mikroindex beräknas som genomsnittet av nettotalen för de två frågorna om den egna ekonomin i nuläget respektive 12 månader framåt samt frågorna om det är förmånligt att köpa kapitalvaror nu och om man planerar att öka inköpen av sådana varor de närmaste 12 månaderna.

Frågor	Medel	Max	Min	okt-08	nov-08	dec-08	Förändring		Läget
							år	mån	
Konfidensindikatorn (CCI)	4,7	30,0	-38,3	-24,7	-24,5	-23,4	-32,1	1,2	--
Makroindex	-2,0	47,3	-69,8	-56,3	-58,1	-59,0	-65,4	-0,9	--
Mikroindex	5,5	18,8	-21,3	-13,0	-12,1	-8,6	-17,9	3,5	--
1. Egen ekonomi nu									
Bättre				22,0	19,7	19,0	-9,7 *	-0,8	
Sämre				21,8	23,9	21,9	8,2 *	-2,0	
Nettotal				0,2	-4,2	-2,9	-17,9 *	1,3	-
2. Egen ekonomi om 12 månader									
Bättre				26,6	26,9	26,7	-5,3 *	-0,2	
Sämre				17,7	16,1	14,3	1,7	-1,8	
Nettotal				8,8	10,8	12,4	-7,0 *	1,6	-
3. Ekonomin i Sverige nu									
Bättre				5,0	3,3	3,0	-29,7 *	-0,3	
Sämre				72,4	78,1	82,0	60,9 *	3,9 *	
Nettotal				-67,4	-74,8	-79,0	-90,6 *	-4,2 *	--
4. Ekonomin i Sverige om 12 månader									
Bättre				22,6	26,1	25,4	7,4 *	-0,7	
Sämre				48,0	45,7	45,4	15,3 *	-0,3	
Nettotal				-25,4	-19,6	-20,0	-7,8 *	-0,4	--
5b. Uppfattad inflation nu									
				4,1	3,8	3,0	0,9 *	-0,8 *	
6b. Förväntad inflation om 12 mån									
				2,5	1,9	1,4	-1,3 *	-0,5 *	
7. Arbetslösheten 12 månader framåt									
Öka				83,1	85,9	85,5	63,4 *	-0,4	
Minska				6,9	6,1	7,5	-34,3 *	1,3	
Nettotal				76,2	79,8	78,0	97,7 *	-1,8	--
8. Köp av kapitalvaror nu									
Ja, det är rätt tidpunkt				12,7	14,8	19,9	-9,6 *	5,1 *	
Nej, det är fel tidpunkt				52,2	49,7	47,3	27,5 *	-2,4	
Nettotal				-39,5	-34,9	-27,4	-37,1 *	7,5 *	--
9. Köp av kapitalvaror 12 månader framåt									
Mer				17,5	17,3	17,6	-7,1 *	0,3	
Mindre				38,9	37,4	34,0	2,5	-3,4	
Nettotal				-21,4	-20,1	-16,5	-9,6 *	3,7	--
10. Att spara nu är									
Fördelaktigt				45,0	48,2	45,7	-5,8 *	-2,5	
Ofördelaktigt				23,0	20,8	21,0	5,1 *	0,2	
Nettotal				22,0	27,4	24,6	-10,9 *	-2,7	+
11. Hushållets sparande 12 månader framåt									
Troligt				72,0	73,3	71,7	-5,7 *	-1,6	
Inte troligt				27,3	26,4	27,4	5,3 *	0,9	
Nettotal				44,7	46,9	44,4	-11,0 *	-2,5	+
12. Hushållets sparande nu									
Sparar				63,3	63,9	65,3	0,7	1,4	
Skuldsätter sig				7,4	9,2	8,8	0,2	-0,4	
Nettotal				55,9	54,7	56,6	0,5	1,9	++
13. Köp av bil inom 12 månader									
Troligt				18,5	17,7	16,6	-6,8 *	-1,0	
Inte troligt				80,8	82,2	83,2	6,8 *	1,0	
Nettotal				-62,2	-64,5	-66,5	-13,6 *	-2,0	--
14. Köp av bostad inom 12 månader									
Troligt				11,0	8,7	9,3	-2,2 *	0,5	
Inte troligt				88,7	91,0	90,5	2,6 *	-0,6	
Nettotal				-77,7	-82,3	-81,2	-4,8 *	1,1	--
15. Renovering av bostaden inom 12 månader									
Troligt				35,4	33,5	39,5	-4,0 *	6,1 *	
Inte troligt				63,8	66,2	59,9	3,7	-6,3 *	
Nettotal				-28,4	-32,8	-20,4	-7,7 *	12,4 *	+
16. Egen arbetslöshetsrisk nu									
Ökat				15,2	18,1	22,7	15,7 *	4,6 *	
Minskat				12,6	10,4	10,4	-14,2 *	0,0	
Nettotal				2,6	7,7	12,3	29,9 *	4,6 *	--

Anm. Förändringar som är statistiskt säkerställda markeras med *

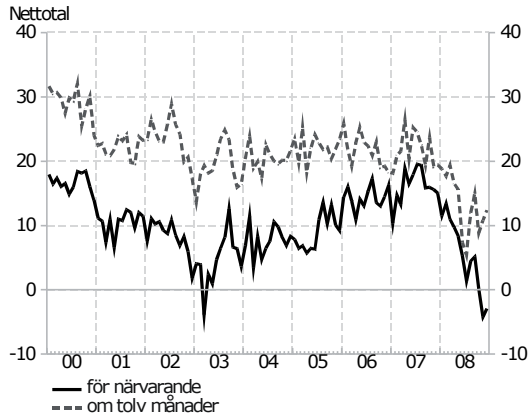

Diagrambilaga

Konjunkturbarometern Hushåll

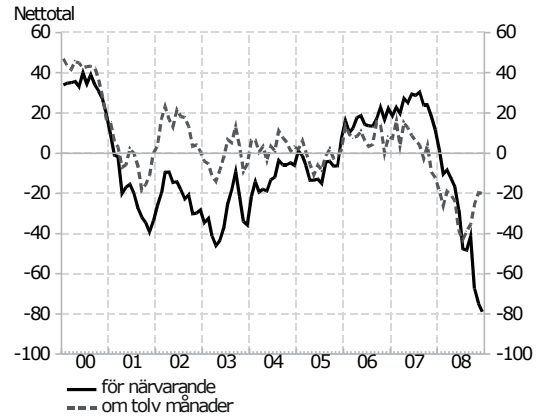
Egen ekonomi

Bättre - Sämre

Ekonomi i Sverige

Bättre - Sämre

Egen arbetslöshetsrisk nu

Ökat - Minskat

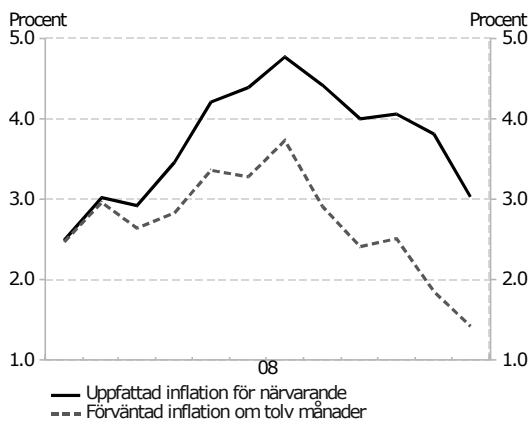

Arbetslösheten 12 månader framåt

Högre - Lägre

Inflationen

Är det i nuläget rätt tidpunkt för att köpa kapitalvaror?

Köp av kapitalvaror 12 månader framåt

Mer – Mindre

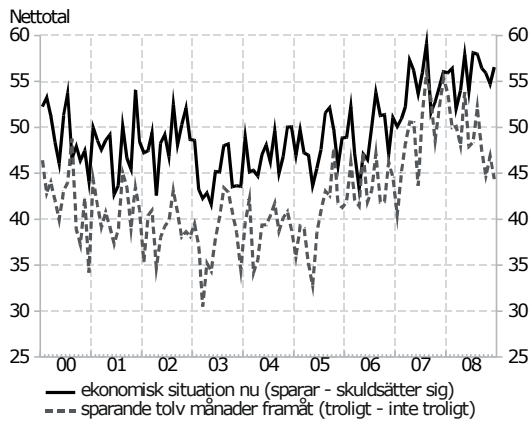

Att spara nu är

Fördelaktigt – Ofördelaktigt

Hushållets sparande

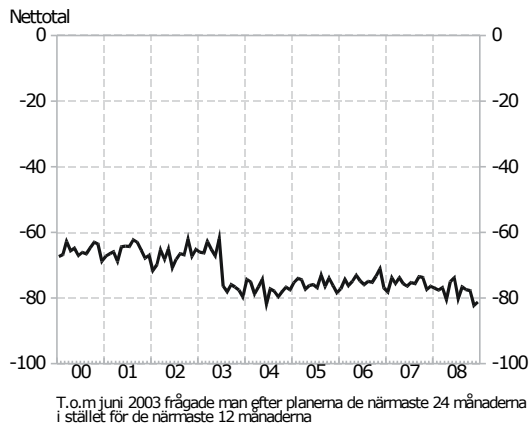
Köp av bil inom 12 månader

Troligt – Inte troligt

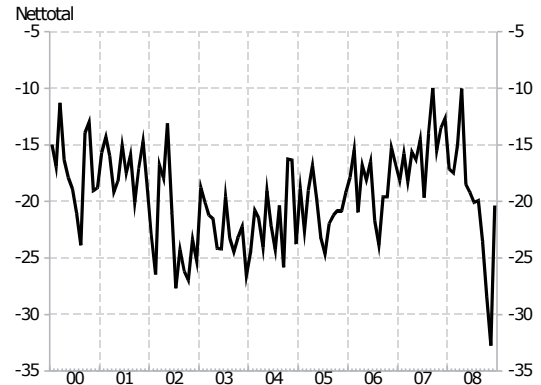
Köp av bostad inom 12 månader

Troligt – Inte troligt

Renovering av bostaden inom 12 månader

Troligt – Inte troligt

Metod

BAROMETERINDIKATORN

Syfte och historik

Barometerindikatorn har som syfte att mäta det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin genom att använda informationen från alla Konjunkturinstitutets barometrar och spegla dem på ett transparent sätt.

Barometerindikatorn började publiceras i februari 2007¹. Förlagan är EU-kommissionens ESI, Economic Sentiment Indicator. EU publicerar även ESI för Sverige, men av främst tekniska skäl kommer Barometerindikatorn inte att anta exakt samma värden som EU:s ESI. Exempelvis definieras hushållens konfidensindikator annorlunda, säsongrensningssmetoden är en annan m.m.

Beräkning av barometerindikatorn

Utgångspunkten för Barometerindikatorn är frågor hämtade från enkätundersökningarna Konjunkturbarometern Företag (månad) och Hushåll. Dessa frågor ingår också i de enskilda konfidensindikatorerna i de olika barometrarna.

I Barometerindikatorn används frågornas netttotal (läs mer om netttotal under respektive undersöknings metodavsnitt). Samtliga netttotal säsongrensas med hjälp av Arima X12. Därefter transformeras alla säsongrensade netttotal till den standardiserade normalfördelningen $N(0,1)$ och antar således medelvärdet 0 och standardavvikelsen 1.

I ett nästa steg summeras dessa normaliserade serier med hjälp av ett viktsystem, där netttotalen för industrin får sammanlagt vikten 40 procent, privata tjänstesektorn 30 procent, detaljhandeln och byggindustrin får vardera 5 procent och slutligen hushållen 20 procent². Observera att vikterna för varje fråga blir beroende av hur många frågor som ingår i varje sektor. Exempelvis ingår fem frågor från hushållssektorn som vardera får vikten 0,04 $((20/100)/5)$. För industrin används tre frågor vilket leder till att varje industrifråga får vikten 0,13 $((40/100)/3)$. Notera även att vissa netttotal ingår med omvänt tecken i summeringen.

Slutligen normaliseras denna tidsserie till en ny serie med medelvärdet 100 och standardavvikelsen 10.

Tolkning av barometerindikatorn

Såsom Barometerindikatorn är konstruerad har den medelvärdet 100 och standardavvikelsen 10. Under antagandet om normalfördelning förekommer värden mellan 90 och 110 i 68 procent av fallen, medan värden över 110 respektive under 90 förekommer i 16 procent av fallen vardera. Tolkningen av Barometerindikatorns utfall blir då att värden över 100 motsvarar en starkare ekonomi än normalt och värden över 110 en mycket starkare ekonomi än normalt. Värden under 100 respektive under 90 har motsvarande tolkning i termer av svagare och mycket svagare ekonomi än normalt. Detta illustreras även av plus- och minustecknen under begreppet ”Läget” (läs mer om begreppet under avsnittet ”Läget”).

¹ Startpunkt för Barometerindikatorn är augusti 1996. Fram till 2003 har vissa approximationer förekommit. Approximationen omfattar dels detaljhandels tre tidsserier mellan augusti 1996 till januari 2000, dels privata tjänstesektorns tidsserier (en från augusti 1996 till mars 2003 och två tidsserier från augusti 1996 till november 2001).

² Detta viktsystem är detsamma som tillämpas inom EU vid beräkningen av ESI. Konjunkturinstitutet har prövat ett totalt närliggande viktsystem för att se vilket som har högst förklaringsvärde när det gäller att skatta procentuell förändring av BNP. Skillnaderna visade sig inte vara stora vad gäller förklaringsvärdet.

En viktig uppgift för Barometerindikatorn är att sammanfatta de bakomliggande företags- och hushållsenkäterna på ett så lättolkat sätt som möjligt. Därför motsvaras de netttotal som ingår i Barometerindikatorn av samtliga netttotal som bygger upp de enskilda konfidensindikatorerna i de olika barometrarna. Efter bearbetningen summeras netttotalen med hjälp av viktsystemet beskrivet ovan, vilket innebär en hög grad av transparens. T. ex. kan en ökning av Barometerindikatorn oftast enkelt härledas till att någon eller några av de ingående sektorerna går bättre.

Lägg dock märke till att viktsystemet inte tillämpas direkt på delsektorernas konfidensindikatorer utan på konfidensindikatorernas ingående netttotal. Fördelen med bearbetningen av netttotalen är att man undviker att Barometerindikatorns förändringar regelmässigt domineras av de enskilda netttotal som normalt varierar mest, dvs. har högst historisk volatilitet. Nackdelen är en viss förlust av transparens när man ska tolka förändringarna av Barometerindikatorn i förhållande till förändringarna av delsektorernas konfidensindikatorer.

Barometerindikatorn avser att ge ett sammanfattande mått på det aktuella stämmningsläget i den svenska ekonomin. Utgångspunkten för indikatorn, d.v.s. enkätundersökningarna till företag och hushåll, ger visserligen en bred informationsbas, men inte tillräckligt bred för att täcka hela försörjningsbalansen i nationalräkenskaperna. Till exempel saknas information om den offentliga sektorn.

För att ändå ge en fingervisning om Barometerindikatorns egenskaper har Konjunkturinstitutet analyserat hur Barometerindikatorn kan användas vid bedömningar av BNP-tillväxten³. Måttstocken är förändringen av BNP eftersom Barometerindikatorn ger information om ett kvartal 2-5 månader innan BNP-tillväxten för samma kvartal publiceras av SCB.

Tolkningen av den kvantitativa relationen mellan Barometerindikatorn och förändringen av BNP ger att om Barometerindikatorn ökar med 10 enheter ett kvartal svarar det mot att uppräknad årstakt och kalenderkorrigerad årstakt för BNP ökar med 1,1 respektive 1,3 procentenheter. Den generella slutsatsen är att Barometerindikatorn har en relativt stark samvariation med förändringen av BNP.

KONJUNKTURBAROMETERN FÖRETAG

Syfte och historik

Konjunkturbarometern Företag har till syfte att ge snabba, kvalitativa indikationer om utfall, nuläge och förväntningar för viktiga ekonomiska variabler där det ännu inte finns kvantitativa uppgifter.

Konjunkturbarometern Företag ges ut både månads- och kvartalsvis. De kvartalsvisa undersökningarna började Konjunkturinstitutet göra på 1950-talet. Sedan 1996 görs även månadsundersökningar. Det som skiljer undersökningarna åt är att kvartalsundersökningen innehåller fler företag och fler frågor. Alla EU-länder genomför liknande företagsundersökningar varje månad och frågorna i Konjunkturinstitutets barometrar är harmoniserade enligt EU:s riktlinjer.

Urval och viktning

Varje undersökningstillfälle frågar Konjunkturinstitutet företrädare för svenska företag om nuläget och vad de tror om framtiden. Företagsurvalet hämtas från SCB:s företagsdatabas och förnyas varje år, då en del av företagen byts ut samtidigt som alla företag får nya vikter. Företag med över 100 anställda är dock med i varje undersökning. Urvalet är stratifierat på storleksklass och bransch. Antal företag och urvalsgränser för respektive bransch framgår av tabellen på nästa sida.

³ Se fördjupningsruta i Konjunkturläget Mars 2007 "Barometerindikatorn sammanfattar företagets och hushållens syn på ekonomin".

Konjunkturbarometern Företag Månad	SNI 02	Urvalsgränser antal anställda	Antal företag
Tillverkningsindustri	15-37	>100	1010
Byggindustri	45.2	>50	196
Detaljhandel			1072
Handel med och service av motorfordon	50 exkl 50.2, 50.5	>10	273
Livsmedelshandel	52.11	>40	357
Sällanköpsvaruhandel	52.12, 52.4-6	>5	442
Privata tjänstenärings			1731
Hotell och restauranger	55 exkl 55.2, 55.4	>50, >30	313
Transport	60 exkl 60.3	>10	344
Researrangörer och resebyråer	63.3 exkl 63.303	>10	59
Post och telekommunikation	64	>20	44
Finansiell verksamhet	65-67	>20	226
Egna fastighetsförvaltare	70.2	>50 milj. kr (taxeringsvärde)	150
Fastighetsmäklare och -förvaltare	70.3	>20	69
Uthyrning (exkl bemanning)	71	>10	106
Datakonsulter och dataservice	72	>100	116
Uppdragsverksamhet	74	>100	246
Avfallshantering, renhållning och sanering	90 exkl 90.01	>20	58
Totalt			4009

För att varje enskilt företags svar ska motsvara dess relativa storlek i populationen, bearbetas enkätsvaren per urvalsbransch och stratum (storleksklass). De vikter som används skiljer sig åt för olika frågor och näringsgrenar. För tillverkningsindustrin används främst förädlingsvärde som vikt, men även antalet anställda används för frågor som rör sysselsättningen. För byggindustri, handel och tjänstesektorer används antalet anställda.

Företagens svar räknas upp enligt (delbranschuppräknning med hänsyn tagen till bortfall):

$$\sum \frac{N_j}{n_j} * \frac{\sum_{i=1}^{n_j} W_j}{\sum_{i=1}^{n_j} W_j^{(+,=,-)}} * \sum_{i=1}^{n_j} W_j^{(+)}$$

N_j = antal företag i populationen per stratum

n_j = antal företag i urvalet per stratum

$\sum_{i=1}^{n_j} W_j$ = totala viktsumman för företag i urvalet per stratum

$\sum_{i=1}^{n_j} W_j^{(+,=,-)}$ = summa vikter per stratum för alla företag som besvarat frågan

$$\sum_{i=1}^{n_j} W_j^{(+)} = \text{summa vikter per stratum för ett visst svarsalternativ}$$

Enkäter

I undersökningen används fyra stycken olika enkäter: en för tillverkningsindustri, en för byggindustri, en för handel och en för privata tjänstenärings. Enkäten ställs till företagsledningen och är utformad så att det ska gå snabbt och enkelt att svara. Frågorna omfattar såväl utfall för de tre senaste månaderna som förväntningar och planer för de kommande tre månaderna. I tabellen nedan visas månadsundersökningens frågor och svarsalternativ.

Fråga	Svarsalternativ			
	+ ja	= nej	-	
Tillverkningsindustri				
101, 201	Produktionsvolymen	ökat	oförändrad	minskat
102	Orderingången på hemmamarknaden	ökat	oförändrad	minskat
103	Orderingången på exportmarknaden	ökat	oförändrad	minskat
104	Den totala orderstocken (nulägesomdöme)	förhållandevis stor	lagom	för liten
105	Exportorderstocken (nulägesomdöme)	förhållandevis stor	lagom	för liten
106	Färdigvarulagren (nulägesomdöme)	för stora	lagom	för små
107, 204	Antalet anställda	ökat	oförändrat	minskat
202	Försäljningspriserna på hemmamarknaden	ökat	oförändrade	minskat
203	Försäljningspriserna på exportmarknaden	ökat	oförändrade	minskat
Byggindustri				
101, 201	Byggandet	ökat	oförändrat	minskat
102, 202	Anbudspriserna	ökat	oförändrade	minskat
103, 203	Orderstocken	ökat	oförändrad	minskat
104	Orderstocken (nulägesomdöme)	förhållandevis stor	lagom	för liten
106, 204	Antalet anställda	ökat	oförändrat	minskat
Framsta hindret för företagets byggande:				
1071	Inget	ja	nej	
1072	otillräcklig efterfrågan	ja	nej	
1073	brist på maskinkapacitet och /eller byggnadsmaterial	ja	nej	
1074	brist på arbetskraft	ja	nej	
1075	Vädret	ja	nej	
1076	finansiella restriktioner	ja	nej	
1077	andra faktorer	ja	nej	

Detaljhandel

101, 201	Försäljningsvolymen	ökat	oförändrad	minskat
102	Försäljningssituationen (nulägesomdöme)	god	tillfredsställande	dålig
103	Varulagren (nulägesomdöme)	för stora	lagom	för små
104, 204	Antalet anställda	ökat	oförändrat	minskat
202	Försäljningspriserna	ökat	oförändrade	minskat
203	Inköpen av varor	ökat	oförändrade	minskat
205	Försäljningssituationen på sex månaders sikt	bättre	oförändrad	sämre

Privata tjänstenärings

101	Utvecklingen av företagets verksamhet	förbättrats	oförändrad	försämrats
102, 201	Efterfrågan på företagets tjänster	ökat	oförändrad	minskat
103	Volymen på ineliggande uppdrag/order (nulägesomdöme)	förhållandevis stor	lagom	för liten
104, 202	Försäljningspriserna	ökat	oförändrade	minskat
105, 203	Antalet anställda	ökat	oförändrade	minskat

Nettotal

Företagens svar vägs samman och normeras så att den procentuella fördelningen för de olika svarsalternativen summerar till 100. För att lättare kunna presentera och analysera resultaten används nettotal. Nettotalet är saldot mellan andelen företag som uppgett en ökning respektive en minskning för en viss fråga. Exempel: 40% av företagen uppger att produktionsvolymen har ökat och 10% att den har minskat (50% uppger att den är oförändrad). Nettotalet blir i det här fallet 30 ($40-10=30$). Observera att ett nettotal på 30 kan bildas av en mängd olika svarsfördelningar. Från 30/70/0 till 70/0/40, där den första varianten är den mest lättolkade. Av nettotalen bildas sedan tidsserier och för frågor som endast har ja eller nej som svarsalternativ bildas tidsserien av den procentuella andelen företag som svarat ja.

Vid tolkningen av storleken på nettotalen är det viktigt att ta hänsyn till branschens struktur. En idealisk branschstruktur består av många jämnstora företag, men de flesta branscher ser emellertid annorlunda ut. I några branscher ingår endast ett fåtal stora företag, medan andra branscher består av ett relativt stort antal små företag, men domineras av ett fåtal större. I de flesta branscher finns dock ett tydligt samband mellan storleken på nettotalen och storleken på den kvantitativa förändringen.

I branscher med få och stora företag blir sambandet mer osäkert. I exempelvis massindustrin, som dessutom har ett tämligen enhetligt produktsortiment, behöver stora nettotal inte nödvändigtvis innebära kraftiga kvantitativa förändringar.

En annan aspekt vid tolkningen av resultaten är nollinjen i diagrammen. Om kurvan för en flödesvariabel (exempelvis orderingång) är stigande och befinner sig över nollinjen, innebär det att orderingången ökar och det i större omfattning än tidigare. Om däremot kurvan för orderingången är stigande men befinner sig under nollinjen, betyder detta att orderingången fortfarande minskar, men i mindre omfattning än tidigare.

För en del variabler bör nollinjen dessutom inte tillmätas sitt absoluta värde. Detta gäller främst frågor där

företagen uppmanas att lämna omdömen om de egna order- och lagerstockarna. Här bör man relatera omdömet till ett historiskt genomsnitt istället för till nollinjen. I diagrammet för konfidensindikatorn finns ett sådant genomsnitt och det ligger klart under nollinjen (cirka -10). Detta visar en tendens hos företagen att vara något mer negativa i sina omdömen än vad det faktiska läget är.

Konfidensindikatorn och "Läget"

Som ett sammantaget mått på situationen i branschen används ofta konfidensindikatorn. Konfidensindikatorn, som är ett genomsnitt av flera frågor, innehåller följande frågor för respektive bransch (frågenummer inom parantes):

Tillverkningsindustri: Den totala orderstocken, nulägesomdöme (104) – färdigvarulagren, nulägesomdöme (106) + produktionsvolymen, förväntningar (201)

Byggindustri: Orderstocken, nulägesomdöme (104) + antalet anställda, förväntningar (204)

Handel: Försäljningsvolymen, utfall (101) – varulagren, nulägesomdöme (103) + försäljningsvolymen, förväntningar (201)

Privata tjänstenärningar: Utvecklingen av företagets verksamhet, utfall (101) + efterfrågan på företagets tjänster, utfall (102) + efterfrågan på företagets tjänster, förväntningar (201)

För alla konfidensindikatorerna används begreppet "Läget" för att på ett enkelt sätt åskådliggöra en uppgång respektive nedgång. Under antagandet om normalfördelning ligger ca 68% av observationerna inom 1 standardavvikelse från medelvärdet och ca 95% av observationerna inom 2 standardavvikelser från medelvärdet. Med bakgrund av detta tilldelas indikatorn för aktuell månad tecknet:

- ++ Läget är mycket starkt, när konfidensindikatorn ligger mer än 1 standardavvikelse över medelvärdet
- + Läget är starkt, när konfidensindikatorn ligger mindre än 1 standardavvikelse över medelvärdet
- Läget är svagt, när konfidensindikatorn ligger mindre än 1 standardavvikelse under medelvärdet
- Läget är mycket svagt, när konfidensindikatorn ligger mer än 1 standardavvikelse under medelvärdet

Sannolikheten för "+" och "-" blir då 34% vardera medan sannolikheten för "++" och "--" 16% vardera. Det bör dock observeras att ingen noggrann genomgång av giltigheten i antagandet att tidsserierna är normalfördelade har genomförts. Framför allt när det gäller tjänstesektorn, för vilken tidsserierna är betydligt kortare än för övriga sektorer, bör tolkningen av "Läget" göras med försiktighet. Här får begreppet "Läget" en annan betydelse än för övriga branscher.

Säsongrensning

Den som svarar på enkäten uppmanas att bortse från säsongberoende förändringar. För en del frågor och i vissa branscher har uppgiftslämnaren emellertid svårt att helt skilja mellan säsong- och konjunkturberoende förändringar. Detta innebär att respondentens korrigering för säsongvariationer inte alltid är tillräcklig. Materialet kan alltså innehålla säsongvariation.

I Konjunkturbarometern Företag säsongrensas därför alla tidsserier med undantag för försäljningspriserna. Konjunkturbarometern Företag säsongrensas med Arima X12. Icke säsongrensade tidsserier levereras till EU som i sin tur använder en annan programvara, Daintes. Detta gör att de säsongrensade tidsserierna som Konjunkturinstitutet publicerar kan skilja sig från motsvarande serier publicerade av EU.

KONJUNKTURBAROMETERN HUSHÅLL

Syfte och historik

Undersökningen har till syfte att ge snabba kvalitativa indikationer om hushållens planerade inköp av kapitalvaror, attityder till den ekonomiska situationen i Sverige och för det egna hushållet samt till inflation och sparande.

Undersökningen, som har genomförts sedan oktober 1973, startade som en kvartalsundersökning men är sedan 1993 månatlig. Från början genomfördes undersökningen av Statistiska Centralbyrån (SCB), men från och med januari 2002 genomförs den av GfK Sverige AB⁴. Konjunkturinstitutet har varit ansvarig statistikmyndighet och uppdragsgivare sedan 1979. Alla EU-länder genomför liknande undersökningar varje månad och frågorna i Konjunkturinstitutets barometrar är harmoniserade enligt EU:s riktlinjer.

Urval och undersökningens genomförande

Undersökningen genomförs månadsvis med individer i åldern 16 – 84 år och det totala urvalet utgörs av 1500 nettointervjuer. Målpopulationen består av den svenska allmänheten i åldern 16-84 år.

Uppgifterna samlas in genom telefonintervjuer under de första två veckorna varje månad. Telefon-intervjuerna genomförs med hjälp av ett datoriserat intervjuprogram (CATI). Programmet medger logiska kontroller av svaren och hanterar samtliga återuppringningar.

Urvalet av hushållet är slumpmässigt och genomförs inom ett antal ”baskommuner” som valts ut för att utgöra ett ”Sverige i miniatyr”. Skapandet av detta representativa urvalsunderlag har skett genom GfK:s ”Master Sample”. Sveriges kommuner delas in efter ett antal faktorer såsom inkomst, utbildning, hushållsdimension och politik. Kommunerna delas även in i sju geografiska områden⁵ och för varje geografiskt område utförs sedan separata klustringar av kommuner. Kommuner med likartad faktorstruktur förs samman till ett kluster, vilket slutligen bildar 20 kluster. Därefter grupperas kommunerna i homogena strata. Inom varje sådant stratum väljs ett antal representativa kommuner ut.

RDD-teknik (Random Digit Dial) tillämpas i varje utvald kommun. Inför varje undersökningsomgång skapas en matris (kön- och åldersgrupper) som visar hur urvalsstorleken fördelas i de olika cellerna. Detta görs innan datainsamlingen påbörjas. Antalet respondenter i cellerna räknas proportionellt mot befolkningsstorleken. Matrisen används för att kontrollera hur ålder och kön representeras i de olika regionerna.

Valet av hushåll är slumpmässigt och därefter väljs en individ genom födelsedagsmetoden (den person i hushållet som står i tur att fylla år). Under fältperioden registreras hur klustercellerna fylls upp. När ett kluster är fyllt ”stängs” det och ett nytt RDD-hushållsnummer laddas i ett annat kluster som inte är fyllt.

⁴ Resultaten från 1993 till 2001 är Konjunkturinstitutets bearbetning av äldre resultat för att öka jämförbarheten med de senaste resultaten från 2002 och framåt.

⁵ Kommunerna delas in i två sektorer: stadskommuner och landsbygdskommuner. En ytterligare uppdelning av stadskommunerna görs i tre naturliga storstadsområden (Stockholm, Göteborg och Malmö) och en grupp ”övriga medelstora städer”. För landsbygdskommunerna utnyttjas den naturliga uppdelningen i de tre regionerna Norrland, Svealand och Götaland.

Fråga	Svarsalternativ					
1. Hur är Ditt hushålls ekonomiska situation för närvarande jfr med för 12 mån sen?	mycket bättre	något bättre	ungefär lika	något sämre	mycket sämre	vet inte
2. Hur tror Du att Ditt hushålls ekonomiska situation är om 12 mån?	mycket bättre	något bättre	ungefär lika	något sämre	mycket sämre	vet inte
3. Hur tycker Du att den ekonomiska situationen är i Sverige för närvarande jfr med för 12 mån sen?	mycket bättre	något bättre	ungefär lika	något sämre	mycket sämre	vet inte
4. Hur tror Du att den ekonomiska situationen är i Sverige om 12 mån?	mycket bättre	något bättre	ungefär lika	något sämre	mycket sämre	vet inte
5a. Jfr med för 12 mån sedan, tycker Du att priserna i allmänhet för närvarande är ...?	mycket högre	ganska mkt högre	något högre	ung. desamma	lägre	vet inte
5b/c. Hur många procent högre/lägre tycker Du att priserna är, dvs inflationen/deflationen nu?	-- ' -- %					
6a. Om Du jämför med dagens situation, tror Du att priserna i allmänhet om 12 mån kommer att ...?	stiga snabbare	stiga i samma takt	stiga långsammare	vara i stort sett oför.	sjunka något	vet inte
6c/d. Hur många procent tror Du priserna kommer att stiga/sjunka, dvs inflationen/deflationen om 12 mån?	-- ' -- %					
7. Hur tror Du att arbetslösheten kommer att utvecklas under de närmaste 12 mån?	öka mycket	öka något	vara ung. som nu	minska något	minska mycket	vet inte
8. Tycker Du att det i dagsläget är fördelaktigt för folk i allmänhet att göra stora inköp, som exempelvis möbler, tvättmaskiner, tv osv.?	ja, det är rätt tidpunkt	varken rätt eller fel tidpunkt	fel tidpunkt, inköpet bör ske senare	vet inte		
9. Hur mycket pengar tror Du att Ditt hushåll kommer att använda till inköp av sådana kapitalvaror under de närmaste 12 mån jfr med de senaste 12 mån?	mycket mer	något mer	ung. lika mycket	något mindre	mycket mindre	vet inte
10. Mot bakgrund av det allmänna ekonomiska läget, hur tycker Du att det är att spara för närvarande? Som sparande räknas även minskning av eventuella lån.	mycket fördelaktigt	ganska fördelaktigt	varken eller	ganska ofördelaktigt	mycket ofördelaktigt	vet inte
11. Hur troligt är det att Ditt hushåll kommer att kunna spara något under de närmaste 12 mån? Som sparande räknas även minskning av ev. lån?	mycket troligt	ganska troligt	inte särskilt troligt	inte alls troligt	vet inte	
12. Vilket av följande påståenden beskriver bäst Ditt hushålls nuvarande ekonomiska situation?	vi skuldsätter oss och/eller utnyttjar sparade medel i: stor utsträckning		vi går ung. jämnt upp	vi sparar något	vi sparar mycket	vet inte
13. Hur troligt är det att Ditt hushåll köper eller byter bil under de närmaste 12 månaderna?	mycket troligt	ganska troligt	inte särskilt troligt	inte alls troligt	vet inte	
14. Kommer Ditt hushåll att bygga el. köpa ett hus el. en lägenhet inom de närmaste 12 mån? (Det kan vara avsett som perm. bostad, fritidshus el. för uthyrning).	ja, absolut	ja, troligen	troligen inte	absolut inte	vet inte	
15. Hur troligt är det att Ditt hushåll kommer att använda någon större summa pengar för förbättringar av bostaden/fritidshuset under de närmaste 12 mån?	mycket troligt	ganska troligt	inte särskilt troligt	inte alls troligt	vet inte	
16. Har risken för att Du själv ska bli arbetslös under de senaste 12 månaderna ...?	ökat mycket	ökat något	är ung. som nu	minskat något	minskat mycket	vet inte

Samma procedur fortsätter till dess att alla klusterceller är kompletta. Intervjuerna pågår till dess att summan av klustercellerna blir 1500.

Nettotal och medelvärden

För att lättare presentera och analysera resultaten används netttotal. Netttotal definieras som saldot mellan andelen hushåll som svarat positivt och andelen hushåll som svarat negativt på en fråga. Exempel: om 40% av hushållen uppger att den egna ekonomiska situationen just nu är bättre (mycket eller något), 10% att den är sämre (något eller mycket) och 50% uppger att den är ungefär lika, så blir nettotalet 30 (40-10=30).

Fråga	Nettotal
1- 4	Mycket bättre + Något bättre – Något sämre – Mycket sämre
5	Mycket högre + Ganska mycket högre + Något högre – Lägre
6	Stiga snabbare – Stiga långsammare – Vara i stort sett oförändrade – Sjunka något
7	Öka mycket + Öka något – Minska något – Minska mycket
8	Ja, det är rätt tidpunkt – Nej, det är fel tidpunkt, inköpet bör ske senare
16	Ökat mycket + Ökat något – Minskat något – Minskat mycket
9	Mycket mer + Något mer – Något mindre – Något mer
10	Mycket fördelaktigt + Ganska fördelaktigt – Ganska ofördelaktigt – Mycket ofördelaktigt
11	Mycket troligt + Ganska troligt – Inte särskilt troligt – Inte alls troligt
12	Skuldsätter oss och/eller utnyttjar sparade medel i stor utsträckning + Skuldsätter oss och/eller utnyttjar sparade medel i begränsad utsträckning - Sparar något - Sparar mycket
13, 15	Mycket troligt + Ganska troligt – Inte särskilt troligt – Inte alls troligt
14	Ja, absolut + Ja, troligen – Nej, troligen inte – Nej, absolut inte

Resultaten för frågorna om den uppfattade och förväntade inflationen/deflationen i procent redovisas som medelvärden, inklusive och exklusive extremvärden.

Konfidensindikatorn (CCI), Makro- och Mikroindex

I Konjunkturbarometern Hushåll presenteras även resultaten i form av tre sammantagna mått:

Hushållens konfidensindikator (CCI) beräknas som ett genomsnitt av nettotalen för de fyra frågorna om den egna och den svenska ekonomin, i nuläget respektive tolv månader framåt, samt frågan om det är förmånligt att köpa kapitalvaror nu.

Makroindex beräknas som genomsnittet av nettotalen för frågorna om den svenska ekonomin i nuläget respektive tolv månader framåt och frågan om arbetslöshetens utveckling de närmaste tolv månaderna.

Mikroindex beräknas som ett genomsnitt av nettotalen för de två frågorna om den egna ekonomin i nuläget respektive tolv månader framåt samt frågorna om huruvida det är förmånligt att köpa kapitalvaror nu och om man planerar att öka inköpen av sådana varor de närmaste tolv månaderna.

Liksom för konfidensindikatorerna i Konjunkturbarometern Företag används begreppet ”Läget” för att på ett enkelt sätt beskriva det aktuella stämningläget hos hushållen. Läs mer om begreppet under avsnittet ”Läget”.